

श्रा विह्याहेत्। विश्व वर्गेत्। यदे वें कुषा वत्यकार्थे।

वॅदर्द्र होतः स्वर्ष्ट्रम

Famous Stories from Genesis

Sikkimese Bhutia-English

२७१ । पर्ह्याः हेत्र। तथा वार्ग्याना वर्षे वार्षे वार्ये वार्षे व

Famous Stories from Genesis

र्क्ने प्रज्ञेन Sikkimese Bhutia-English

© 2022 Central Asia Publishing ISBN 978-616-7998-35-0

Published by Central Asia Publishing Printed in Thailand

नेया वनी क्रिंगाक्षे नेंबा वनी ही वेषा वेंना

1. न्मॅ्ब अर्क्रवा वीषा यहिवा हेब यही वा हे पहें प्रॉन वाबर प्रति र्भूम

2. वहिंगा हेर । प्रमाण पर्ने पिते क्रुं अर्ह्न वदे पाद क्षेत्र पिते क्रेंग

3. न्गॅ्र अळॅग्'ग्येष' क्षे'र्याष' ग्राह्मे' न्र्वे'र्च' ग्रव्ट'प्रेर' क्र्रा

4. ब्रें देवाबा पर्चे प्रते क्रुं अर्ळवा पर्दे वावा क्षेत्र प्रते क्रेंना

5. र्नेत्र' तर्ने'र्सुं' वात्र'र्मुत्रा' वात्र'क्के'र्मवात्रा' क्षेत्र'प्रति' क्लेंरा

In reading this book you will find out:

1. How God made the world.

2. Why God made the world.

3. How God made people.

4. Why God made people.

5. Why these things are so important.

र्शेव पर्हे प

Preface

. हूंब.थ. र्यंत. वाळ्वा.थ. पर्चील.तू. ^{खूं}ब.तू. वाळ्वा. लूट.तू. झंटी वि. लील. यो.जथा. ४८.वी. पंजींजा. भैंटाबा.सट. पंजी. टार्श्वी.मूं. ताट.बु. जन्ना. वो.पट्ट. टाक्नैट. हुं। त्र्युं, ट्रव्यंयाया लटाने, जन्नाया वान्याक्टा वान्या हूंटा ट्रव्यंयाया लटा त्रे. लीजा वा.च. क्षे.भूचालू. पर्की. ट्यूबायाचा जटा.क्षे. वा.च. थ्रा.चेबायाव्य. स्रिटी लम्भावः पर्स्य-स्वावयः प्रचीलःत्ः वावयःद्ःग्रीयः लम्भः मःजवामः बूरःयपुः ह्रयः वारेषा. वाल्.के.ग्रेथा. वि.ज्. ष्रव्.श्रूर. तरेट.ह्र. ह्रीवाया. घष्टा.कट.व. र्ह्वा. ग्रेथा त्. श्रृट. ट्यूब.त्. स्रटी पट.यी. धियावानवाताच. पर्योवात्. पटी. वि.पट.यी. र्मे प्रमाया सुन्या स्वाया स्वया स्वया स्वया स्वाया स्वाया स्वया स् चितः र्नेतः सेन्यिः से सें भ्रेलार्नः सेन् विन्युं सें प्रहेगान्तेन पर्नः ह्यानितः मु अर्क्य भटा वे वे के ति र्ये दिया प्राप्त प्राप्त प्राप्त क्षेत्र क्षेत्र वा से वे वि र्जुषा विंदार्जुं गोषा रदावी तर्देदार्चा प्रविदा के के क्रें क्रेंबा रापनी पं, त्र्विवा र्ह्स्ट र्जुलार्च, रटावी व्रिमानदी में मुंदी प्रमान के स्थान विकास में विकास की स्थान की स्था

Once there was a foolish traveler who did not know where his journey began, or what road to take, or where to stay along the way, or what to see. Other travelers he met along the way gave him bad directions and deceived him so that he got into all sorts of trouble. Do you think this traveler ever reached his destination? Many people today live this type of purposeless life. They have no idea why the world exists, whether human life has any purpose. So they live for their own pleasure, getting drunk, fighting, beating their own family members, deceiving others, and dishonoring their parents; in this way they bring much

suffering on themselves and others. In God's sight, those who live in this way are dead even while they live. What then, must we do to take hold of real life?

ट्रमूच अक्ट्वा मी ट्रमाय भ्रूंचा शावब रहे. ज्यं तथ स्वा भ्रूंचा भ्रूंचा मी व्या क्वा मी ट्रमाया भ्रूंचा भ्रूंचा मी ट्रमाया मी ट

This book contains short stories that explain the creation of the world, how people were made, why there is so much trouble in the world, and how we can come safely to the end of our journey through life. These stories are found in a book called Genesis, which is the first book in God's Holy Bible. Reading the Holy Bible can benefit people greatly, for three reasons.

र्ट. तु. पट्टी. प्रमुव.अकूवी.वी. त्यीप. पट्टी. यट्टीब. सूटी. शूची थ्रा.ग्रीया. सूत्रा. सूटी. प्रमुव.अकूवी.वी. त्यीप. पट्टी. यट्टीब.सूर्य. सुत्री थ्रा.ग्रीया. First, God's word is true. It is not a teaching made up by people, but the word

ही. लूटी क्ट. बूट. अधेश.सी. खी.चट्ट. बेट.जू. ट्वांप.ड्री.क्टें. का.टेट. वांचेश.तपु. ट्रेंच.जू. ह्य.जश. वांच्य.ट्वांब.ड्रीश. क्रूंच. लूटी पट्ट.ब्रे. ट.क्वा. वांच्य.उट. लट.ब्रे. ही. चप्त. चयाप. क्षुत्री वांचेश.त्. पट्ट. टेश.त्पु. वांबीट.प्र्य.ग्रीश. ट्यूंच.शक्र्वा.व्री. ह्यश्र.क्ट. चर्च्च.त्. वांचेट.शावच. श्रेंच. श्रुट.तपु. ट्यूंच.शक्र्वा.व्रीश. वांबीटश.

त्रियः थटी. सुर्थी टपु. विथेषः सुट्टा. पट्टी. यट्टा. झेटा.वा. पटावा.झे. टाजबा श्रिया.की सबया. सूटा.सूर्य. स्था.सूटा. पट्टा. स्था. सूटा.सूर्य सूचा.कु। टबा. वी.कवा.सूर. टजा.पक्टा. वार्यु.सूर. ला.सी.मुब्य. "सि.झेवा. सूटा.सूर. टटा. टूबा. कुटा.क्वा.चीबा.

of the holy and all-powerful God who made the world and everything in it. Second, the Bible clearly shows God's way of salvation. It was written so that whether we live or die we may live with God in peace and joy forever.

Third, God's word has great liberating power, for it can set us completely free from the spiritual consequences of our own bad actions. If he hear and believe God's word, we do not have to fear the power of curses, evil spirits, or even death.

As the Lord Jesus said, "Come to me, all you who are weary and burdened, and I will give yourest. Take my yoke upon you and learn from me, for I am gentle and humble in heart, and you will

टपु. विधेप:चुट. पह्यादेवीया टेट. टपु. ट्र्या. लट.टेवीया क्षुचे.,, यु. विशेट्यी चु. वी.क्वी. पट.वी. युत्रया:खेट.वे. टजापक्क. ब्रूटा:चेट. क्षुची विच.ब्र्या. यु.चु. विच.ब्रिया. यु.चु. टा. खेत्रया:खेट. टेट. खु.टेजा.क्चे. विक्वी. क्षुची ब्रू.पट्र. व्र्या.

find rest for your souls. For my yoke is easy and my burden is light."

त्रुंब.र्यंब. ट्यूंब.अक्ट्वा.वां. रट.जू. त्रुंब.ध्यंब. वाबंट. चळेवा विवाब.इ.क्री रट.वांब. उट्टी.व. लूट.टापु. वाबीट. उट्टी.ब्र्. श्रूंबा.क्षे. थ्र. वावंब.ब्र्.जू. वावंबा. लूटी जू. ट्रेच. उट्टी.ब. क्रूं.लुवा. टट. ट्रिडिंब.श्रेटि.ब्र्. विवा. श्रटिंब.जू. वावंबा. लूटी क्रूं.श्रेट. लट.ब्र. ट्रिडेंब.ह. जूब.चंट.ग्री. उट्टीट.त्. लूट.शावंब.व्रुंध. ट्र्ब.

For those who want to learn Bhutia or English, these two languages are given side by side. May God bless you as you read these stories and share them with others.

सेट. यश्चिर.श्वयः द्

The translators

तह्याः हेव 'प्यथयः चर्चे चें' यावट चर्ते : भ्रूरा	রর্লুদ্'ঘা 1:1-2:4a	11	The Creation of the World Gen 1:1-	-2:4a
खे'देव'वी' <u>स</u> ुख'रदी' र्ज़ेरा	त्वॅ न् च 2:7-25	16	The Garden of Eden Gen 2:	:7-25
थ्र.ग्रीय. ट्र्ग्रेच.यक्क्वी.वी. टार्याप.ज्र्. थ्र.थेच.टपु. भूरी	वर्षें ५ ऱ्यं 3:1-24	19	People Disobey God's Command Gen 3:	
गा'धिव' ८८' ५'च्रेथ'ग्री' क्लॅर्	রর্লিচ্'ঘা 4:1-16	24	The Story of Cain and Abel Gen 4:	:1-16
क्.उट्जळ. घर.घठळ.ग्री. ग्रा.झुवाळा	র্লীদ্'ঘা 6:5-22	28	Noah Prepares for the Flood Gen 6:	:5-22
ळ.३८. ब्रूंब.तपु. भूर	ন্ল্ন্'ন্। 7:1-24	31	The Great Flood Gen 7:	:1-24
ळ.३८. कर.राषु. भूरा	ন্ল্ন্'বা 8:1-22	34	The End of the Flood Gen 8:	:1-22

न्मॅ्ब'अर्क्रेया'यी' वियाकन्।	ন্ল্নিমা 9:1-17	37	God's Covenant	Gen 9:1-17
ব'বন্দ্ৰ'ট্ৰী' ট্ৰিঙ্কা' মৰ্ছ্ৰ'ন্বশ্বশ	ন্ল্ন্'বা 11:1-9	40	The Tower of Babel	Gen 11:1-9
ण.म. ट्र्मूब.अक्ट्रवा.वीय. क्षटा.रथ.ज्. ट्र्य.ट्र्य. भूरी	वर्गेन्य। 12:1-8	43	God Calls Abram	Gen 12:1-8
८मूचि.अक्ट्र्या.ग्रीया. क्षटा.प्रथा.जू. या.चैच. लीला. याचटा.	वते' क्लॅर्य वर्षेट्रया 13:14-18	46	God Gives Abram the Land of Canaan	Gen 13:14-18
ता.स. ट्र्मूब.अक्रूबे. ट्रंट. क्षटा.प्रज्ञ. वर.बे. खंत.कट	' ८८'वी वर्षेट्र'च 15:1-6	47	The First Covenant Be God and Abram	tween Gen 15:1-6
ता.स. ट्र्यूच.शक्र्वा. ट्ट. क्षट.प्टा. ट्र. वं. वंत.कट	' विवेष'चें दर्वेट्र'च 17:1-8	48	The Second Covenant God and Abram	Between Gen 17:1-8
न्मॅ्र्न् अर्क्रेया यीषा अप्तः र पृत्र्याः सुः याञ्चेयाः वात्र र प्	वर्ते' र्भूम् दर्वेष्ट्रंचा 21:1-6	49	God Gives Abraham a	Son Gen 21:1-6
न्गॅ्व अर्क्या यीषा अया राष्ट्रवार्या वृव्यवार्क्टा प्रवेषा	चतिः क्ष्रींम् वर्षेष्ट्राचा 22:1-19	50	God Tests Abraham	Gen 22:1-19

यह्मान्त्रमा पर्झार्च मन्द्रापते भूग

पट्टी रिच्चिय्यास्य कूरासा लूरासा स्री में अक्षुत्र विषेटा क्रैरावा स्वासिवा स्रीता स्वासिवा - ત્ર્યુંત્ર સર્જ્યા છે. શ્રુપા છે. તર્જી, જેના ત્રુપા છેના ત્ર્યુંત્ર છે. ત્રુપા છેના ત્રુપાત્ર ત્રા ત્રુપાત્ર वीबा तॅर्- वर्रे लेवाबा क्षेत्र पं विनेवाबाक्षेत्र तॅर्- वं त्वा खुवा र्ट- रहिरा क्षेत्र क्षेत्र विनेवर अर्क्रवा वीया देंद्र 'सं' होत्र 'सं' द्रदा' त्रवा सुवा सं' अर्क्त सं' यदा स्रेट्र पह वात संदे स्रा ब्र्. ८८. थ्रेब.ब्र्. डिंट.इं. थ्रेश. ८८.त्. क्षेत्री ७ ४८.जब. ८ग्र्य. अक्व.व्यं.व्यंत. (क्. वर्य्. त्वं. त्वं यानेषाचा त्र प्रमान्त्र द्वार्य प्रमान्य प्रमान्त्र प्रमान्य प्रमान्त्र प्र <u>रचेरः ह्यें र्रान्टः र्खात्रे रः चूटा ⁸र्नाव अर्केना नेषा प्रायक्ष्यया वर्दतेः येटार्या नवसा</u> व्यापदः व्ययः श्रेः ब्रीटः चन्नवाषाचाः श्रूद्रा यादः ब्राव्यः ब्रीटः वेतः वेतः वेतः वेतः वेतः वित्रः वित्रः वित क्षेत्र। ⁹ दिने प्राया नर्गेत्र अर्क्केवा योषा वासुन्या, "वात्रस्य देवा तें। येन स्मायत्र कुःर्सुः वार्रुवा तेंग त्र के. या अंशारी. पह्रये. यंश्यी, पट्टानया क्रापट्टान. वैटान्त. ब्रिटी ₁₀ टेग्र्य अक्र्या. व्रीया.

The Creation of the World

1 In the beginning, God created the heavens and the earth. The earth was without shape and empty. Darkness covered the depths of the seas, and the Spirit of God was hovering over the waters. ³ Then God commanded, "Let there be light," and there was light. ⁴God saw that the light was good and separated the light from darkness. 5 God called the light "day" and the darkness "night". Evening and morning came. That was the first day. ⁶ Then God said, "Let there be a space to divide the waters into two parts." 7 By making the space, God divided the waters below the space from the waters above it. And it happened so. ⁸ God called the space "sky". Again evening and morning came. That was the second day. ⁹ Then God said, "Let the waters below the sky be gathered together, and let dry ground appear." Then it happened so. ¹⁰ God called the dry ground "earth" and the gathered waters "sea". God saw that it was

अर्केवा वीषा यही येवास क्षेत्र चें वानेवाषाचा सुन् 11 यही त्यस हर्गेत्र सर्केवा वीषा "सावादी बट.जय. क्रॅ.चेट. भ्रे. चर्थवी य.ध्रेय. लूट.शवय. क्र्र्झ्ट. टट. य.ध्रेय. लूट.शवय. र्र्चव.श चनवायात्रावर नेटाङ्टा व्यव्याय र्याच्या वराष्ट्रमा क्षेत्र चल्लवा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा वर्षा र. बैंट. त्. मेटी 15 क्र. मेट. या.वाषु.लया भें. से. या.वेंय. य.च्य. मावय. क्र.क्र्ट. टट. रूवा.या. चनवाबाजावन वेट हॅंट कें बेंदी सेवाबा तर्त हु हुं में केंद्र र र्में व अर्केवा वीबा तर्रे कें लेवाबा क्षेत्र'र्चें' ग्रीचेग्रांश'र्चें' सून्। 13 यद्र' सर्क्त'र्सें' र्द्र- तेत्र'र्सें' ह्यूट:र्स्ट्रे' तेत्र' ग्रासुत्रा'र्सें क्षेत्र। 14·15 वर्दे 'व्यूषा' दर्गोद 'अर्केवा'योषा' "वाद्यसायादी' चर्रास्मर्कस्था'दा' वेद 'सर्केद' द्रिनेर' ध्री'चदी' र्देव कें प्राप्त प्राप्त कें प्राप्त के प्राप्त के प्राप्त कें प्राप्त के प्राप्त कें प्राप्त के प्राप्त कें प्राप्त के प्राप् ट्र्यं.स्. ८८.। वोष्ठभाषावयःजयाः यह्भासीटः क्षेटास्, प्र्ट. स्रियं.वर्षः ट्र्यं.स्. प्र्ट.र्श्वः स्ट्र. चळुवा'" बे' वाषुट्व'र्च'ट्ट' क्षॅ'वर्टे'र' ज्ञूट्'र्चे' श्रुट् । वित्र्वं वार्वेष' विवेष' विदेष' विषायते. र्वे प्राप्त प्रें क्रिंच वर्षे प्राप्त वर्षे प्राप्त क्षेत्र क्षेत्र क्षेत्र क्षेत्र क्षेत्र वर्षे प्राप्त वरमे प्राप्त वर्षे प्राप्त वर्षे प्राप्त वर्षे प्राप्त वर्षे प्राप्त वर प्राप्त वर्षे प्राप्त वर्षे प्राप्त वर्षे प्राप्त वर प्राप $^{17\cdot18}$ ૬ર્મેનુ અર્જેવા વીષા વર્દે 'ર્જુ' લેં. વર્દ્ય સ્થેન્ટ લેં. લેંદ્ર' કરાવતે 'દેંનુ' લેં. લેંકા પ્રદેશ क्. र्यट.क. वैंब.यपु. रूप. यट. पूर. पट. यय. थेवा.श्वी.जब. रविंट. क्रि.यपु. रूप. वाषका. व्यवितः चरः अक्त्रकार्जः चलवा में. वायरः त्रं सिर् र्म्यः अक्ता वीवाः वर्दः लेवाय क्षेत्रः त्रं यचिषायार्यः स्त्रा 19 पाटः सर्कत्रसं रटः क्रेन्सं ज्ञूटः स्त्रे क्रेसः प्रेसः स्त्रेस् स्त्रेस् 20 यदिः याषाः

good. 11 Then God said, "Let plants grow out of the earth. Let there be seed-bearing plants and trees that grow fruit with seed in it, each according to its kind." And it happened so. ¹² Plants grew out of the earth. When seedbearing plants and fruit-bearing trees grew up according to their own kinds, God saw that it was good. ¹³ Then evening and morning came. That was the third day. 14-15 God said, "Let there be lights in the space of the sky in order to separate night and day. Let them be signs to mark times, days and years, and let them give light on earth." And it happened so. ¹⁶ God made two great lights. The larger light he made to rule over the day and the smaller light to rule over the night. He also made the stars. ¹⁷⁻¹⁸ God put them in the space of the sky to shine light on the earth, to rule over the day and night, and to separate light from darkness. God saw that it was good. 19 And evening and morning came. That was the fourth day. 20 Then God said, "Let living things grow in the waters and fill them. Let birds fly in the space of the sky." ²¹ So God

यात्रमामावदीः चरामाक्रमान् च्रीस्ट्रिटार्सुः स्ट्रा चर्स्या।" 21 स्नित्र-रार्च्या हर्गान् मान्यस्याचीया में,अष्ट्र्यु, युत्रया.कथ, ब्रूंया.दी. टेट. की. यट.ती. ब्रूंता.कवाया. यू.यपुर. सुवाया. पटिये. टेट. वायया. श्रावतुः श्रेट्रावतुः द्युः द्युःश्रुट्रः स्रास्त्रतुः र्यायाः वर्ततुः वर्ञःतुः वायटःतुः श्रद्धा दर्म्यः सर्वा तर्रे' येवाम क्षेत्र'र्चे' वाज्ञेवामार्चे' श्वर् । ²² र्नोत्र'मर्केवा'वीमा तर्रे'र्सु'र्से' च्रीत'ज्ञरमा वात्ररः श्वे પ્લુંના. $\bar{\beta}$, प्रची. $\Delta\hat{\beta}$, प्रची. $\Delta\hat{\beta}$, प्रची. $\Delta\hat{\beta}$, प्रची. , प्रच 24 ८८ तथा. ट्रमूंय अक्र्या योषा. "ज्ञूंबा कवाषा. यू.यूंपु. द्रवाषा. पटिंखे. बालू. विट. चर्छवा। यूँ. हैंचीया. सुवीया. ट्रं जूवी.कवीया. एटी. ट्रं. सु.सेवीया. युत्राया. युवाया. युवाया. युवाया. युवाया. युवाया. युवाया. चळुवा''' बे' वाबुट्य'र्चे'ट्रट' र्ळा'यटे'र' ह्युट्'र्चे' श्वट् । र्वेत्र र्वेत्र अर्ळेवा'वीबा रे'ट्वाबा बेसबा ठवः संस्त्रेतः रेवावा तर्वः, भ्राञ्चवावा संस्त्रेतः रेवावा तर्वः र्याः स्वावा तर्वः संस्त्रेतः रेगाषा तर्तु : पर्झे पॅर्न्ट तर्दे लेगाम क्षेत्र पं ग्राचेगाषार्यः भ्रुत्। ²⁶ प्पटा दर्गात्र सर्केवा गोषा "कु'अर्केंदे' नृःर्लु', वात्रवायावदेः ट्वीं ट्वीं रहुटःर्लु', वार्ताः व्यट्टायावतः क्वीं द्वावार्लुं, र्श्वाकवावाः यय. रट. पह्या. महात. हामा. रट. जू. र्टा. होय. राष्ट्र. ट्रंड. ट्रंड. ट्रंड. ट्रंड. ट्रंड. ट्रंड. ट्रंड. क्षे. चर्चे वो., ब्रे. विशेटको 52 ट्र्मूय अकूवा वीया ४८. ८८. ४८. ४२ थे. ब्रु. वार्चे. वायर ट्रू. सिटी रट.वी. ट्रें। तर्वे. ट्र्मूंब.अक्र्वा.वीबा. विट.ब्र्.जू. त्रं. ट्र. क्र्. विवेषा. ट्रां.चू. वाबट.ट्र. मिटी ²⁸ थटः दर्गेत्र अर्केवा वीत्रः (वेंटःर्दुः वें: च्रीतः क्षरा वात्रदः हो: वातुट्वा: "गुं ठवा: रेवाता क्रुट्रः रट. रूब है. में कु.टेबाबा पंजुनायांबुब. पह्या मैटा बोटा है। पट्रांजू. यटवा पहूब. भेयबा में

made the great sea animals and living creatures in the water according to their kinds, and birds of the sky according to their kinds. God saw that it was good. ²² God blessed them and said, "Be fruitful and multiply, and fill the seas. And let birds multiply." ²³ And evening and morning came. That was the fifth day. ²⁴ Then God said, "Let there be living creatures according to their kinds on earth. Let there be livestock, insects and worms, and wild animals according to their kinds." And it happened so. ²⁵ God made wild animals according to their kinds, livestock according to their kinds, and insects and worms according to their kinds. And God saw that it was good. ²⁶ And God said, "Let us make human beings in our image so that they may rule over the fish of the sea, birds of the sky, livestock on the ground, insects and worms, and all the earth." ²⁷ God made human beings in his own likeness. In his own image God made them, man and woman. ²⁸ Then God blessed them and said, "Be fruitful and multiply. Fill the earth and bring it under your control. Rule over the fish of the sea, birds of the sky and

all living creatures on the ground." ²⁹ Again God said, "Look, I am giving you every seedbearing plant throughout the earth and trees that grow fruit with seed in it. They will be yours for food. ³⁰ And to the wild animals, birds of the sky, insects and worms, and birds—everything that has breath—I am giving every green plant for food. Then it happened so. ³¹ God looked at everything he had made, and it was very good. And evening and morning came. That was the sixth day.

A CONTRACTOR OF THE PROPERTY O

 $2^{-1} + \int_{\mathbb{R}^{2}} \int_{\mathbb{R$

क्षेर्न्वामुः सुवारतः क्र्रा

यपु. श्रीटा बुकार्यवाका सुवाका झै.कूवाका श्री. यर्थवा हुं। हिंकारा पट्टुं, श्री.च. खूवा, हुंच श्रावच स्ट्रा स्ट्रा बुकार्याका सुवान सुवान

¹ So God completed making the heavens and the earth and everything in them. ² After having completed all his work, God rested on the seventh day. ³ God blessed the seventh day and declared it holy, different from other days, because on that day he rested after finishing his work of creation. ⁴ This is the story about the creation of the heavens and earth.

The Garden of Eden

⁷Then the Lord God made man from the dust of the ground. He breathed the breath of life into his nostrils, and so the man became a living being. ⁸The Lord God made a garden in the east in a place called Eden and placed the man he had made in the garden. ⁹Then the Lord God made different kinds of trees grow out of the ground—trees that were pleasant to the sight and delicious for eating. In the middle of the garden he placed the tree that gives life and also the tree of telling the difference between good and evil. ¹⁰ A river

^{* 2.7} धाःमेः यनः अयतः न्मृतः अर्क्तयायोः अर्कतः क्षेत्रा वर्दिः ह्वः न्याः वर्देः "हः हः रूटः क्षेत्रः" वेः क्षेत्रा

. वेट. टंट. वंबट.टव. टेब्रेंट. ब्रैं.बावव. वेट.लंट. श्रें. वर्ष्टवा.मूं. वावट.ट्र. ब्रेंटी 10 खे.ट्रेंच. जय,श्रावय, लीज,जय, की, बीकुबी, स्रिश.स. यट,जय, मैविया, ही, पट्टी, प्रू. की, हीट, ही, प्रूची. र् दार्गाया राता स्रायत वार्यर प्राप्त स्रायत स्राया स्राया स्राया स्राया स्राया स्राया स्रायत स्राय वाब्रस्या श्चाश्ची स्रेन्यावम् नृतः सेना नृत्त्वीम् नृत्या विस्रास्ति स्रु नृतः विश्वास्ति स्रु प्यानः स्र्ना पर्लेष. लूरी 13 विक्ट. की. विधेश. तपु. थुर. वी.पूर्य. क्षेत्री पट्ट. यु. वी.पूर्य. जाता वात्रव. लीया. यु. याक्तरे. धराङ्गियात्रांचा भिवाया वाद्यटाक्ने. चर्षात्रांचारांचा त्रीत्रांचा त्रीत्रांचा साम् र्जियान्य विद्याम् भीत्रयान्तर दृष्ट पर्देष्ट स्थायहर वृषान्तर द्वार्य पानी र्मूय सर्क्रवा वीषा क्षे. पट्टी जू. व्या चिष्या स्वापा माने वार्या हो वार्या हो वार्या हो वार्या हो वार्या हो वार्या हो वि . जूं. "सुरा रती. भूट. हूंट. वी. पर्याय.सी. घराया.कट. कूट. ग्रीया. च. कूवी. क्षात्री. 1_2 क्षात्र. यंचट. टव. रडिर. हीं.यपु. धेट.वी. पर्यक्ष.धे. पट्ट. इ. शु.क्र्वी विकासीट. पट्ट. इ.वे. थेश. ब्र्.पट्ट. δ ' ર્કેન્' અતે 'શુ'ન' ત્રી 'શુન' હોત'" તો વગાવ ગુતન 'ર્ને' ક્ષુન્ 18 વર્ને 'બળ' બખો નર્નોત્ર અર્કેગ वीषा ''श्रे' तदीः विकेवाः विकेवाःगाः क्रॅट्रेन्ते श्रें श्रेवीषायद्य ह्या हिः दटः अञ्चर्तायते र्सेवाषास्त्रा र्चुषाः आवतः वार्रुवाः वर्चे : श्रदः । अतः योशित्या 🔒 ताः मृतः वर्मुषः अष्ट्वाः वीयः याः म्रीतः वीः सितः लाया. र्रे. एक्, वश्या.कर. रेट. वोषया.श्रोवपु. वी. वी.क्ट. वश्या.कर. यम्.क्. वोषट.तू. स्री तर्ने र्द्, घष्प्रा कर्ने भी, शुर, वा.ही, यथवाता, प्रूर, वाषा, जनाही, शु, क्ष्म, विवा, शूर, त्रुत, र्

flowed from the land of Eden through the garden and watered it. Outside the garden the river divided into four rivers. 11 The name of the first river is Pishon. It flows around the land of Havilah, where there is gold. 12 In that land, pure gold, very rare perfume and onyx stone are found. ¹³ The name of the second river is Gihon. It flows around the land of Cush. ¹⁴ The name of the third river is Tigris. It flows east of the land of Assyria. The fourth river is called Euphrates. ¹⁵ The Lord God placed the man in the garden of Eden to farm its land and to take care of it. ¹⁶ The Lord God commanded the man, "You may eat fruit from any tree in the garden. ¹⁷ But you must not eat the fruit from the tree of telling the difference between good and evil. If you eat it, you will surely die on that day. ¹⁸ Then the Lord God said, "It is not good for the man to be alone. I will make a helper that is suitable for him." ¹⁹ The Lord God made from the ground all wild animals and all birds of the sky. He brought them to the man to see what names he would give them. And the name the man gave each living thing became its name.

> वाय. स्थ्यः जयायः श्री. पट्टी. सी.जयः यस्यी. ट. श्रीपु. शुटालू. सीश. जयः यसेवाजः ट्वूबाल्टी चे. पट्टी. टपु. चे. बटाज्जः पस्त्रम्यः श्रुवी सप्टी. टपु. यज्ञः सूवी. बटावी. यज्ञः सूवी. श्रुवी

24 क्ष.पट्टी.स्था. प्रट. प्रट. फ्र्ट.स्. ट्र.स्.स्. अट.त्. स्ट.म्. स्ट. प्रतेश स्ट. पर्ट. प्रट. क्ष.पट्ट.स्.स्य. प्रट. प्रट. क्ष.पट्ट.स्.स्य. प्रट. प्रट. क्ष.पट्ट.स्.स्य. पट्ट.स्.स्य. पट्ट. प्रतेश स्ट. पट्ट. प्रतेश स्ट.

²⁰ The man gave names to all livestock, birds and wild animals. But no suitable helper was found for him. ²¹ Therefore the Lord God caused the man to fall into a deep sleep, and when he was asleep, God took out one of his ribs and filled the place with flesh. ²² The Lord God made a woman from the rib and brought her to the man. ²³ The man said,

"This one is bone from my bone. This flesh came from my flesh. Now she shall be called a woman, because she was taken out of man."

²⁴ That is why a man leaves his father and mother and is joined to his wife. So the two of them become one. ²⁵ Although the man and his wife were both naked, they felt no shame.

श्रेगीषा प्रग्नियाअर्क्चियाची प्रगादाकी आतुन्यदी र्भूम

3 1८. ल.म. ट्र्मूब.अकूब.बूब. ट्र्मूब. यूच्. यूचट.शवर. ब्रूब.कब्ब. घश्य.कट.लय. वर्ल. मुं ठ्वः भ्रेंतुः वदेः क्षेत्रः वंः भ्रदा भ्रेंतुः वदेःग्रीयः त्यः वदेःयंः वदः, "दर्गत्रः सर्वेतागीयः ग् व्या त्या स्थारते विता या परि त्या प्रमुषास्य अव सा व्यव ही या वित्य प्राप्त विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व वित्य विश्व विष्य विश्व ² ५६दे. वन कें नुमः ५६ मीषः भ्रुतुः कें वनः, "बुमः दिः ननः नेन्धेन् ने ५६ मी। ५६ कें ट.क्वा.वीया च. क्र्या. क्षेत्री 3 क्षेत्र. देट. टर्ग्य. अक्र्या.वीया. (गी.क्वा. र्जेश.रपु. ही. यट.वी. हीट. वी. पर्राक्षासुः पर्देः चः ब्रीक्रिया वादार्श्वकाः ब्रीन्हेंगः वांक्याः पर्देः चादेः यदान्ते व्यवार्गिषाः पर्दे देः न् ज्वा की सन् क्षेत्र विदासी महित्या क्षेत्र विदासी कि स्वाप्त क्षेत्र क्षेत्र क्षेत्र क्षेत्र क्षेत्र क्षेत्र र बे.ची 2 विष्येश ब्राचे वी.कवी. वी.कवी. चेट.पर्यंब पट्ट.जब चार्च. चेंब.ची. च्यांच स्प्राची. ट्यांच अक्टूवी. र्ट. पर्वे. यंत्राच्य. चेबार्य. पंक्रीय.चेट. क्षेत्र. जत.क्षे. ट्र्मूय.बक्र्वा.व्रीत. व्यव्रियो. १ पट्टी. लबा स्वाधिका होटाक्ट्रिंटाची तद्यबासा तटी वह हो। तद्यबासा तह वापते हें व्यवसारी वह वापते हें वापते लेवा . हुं, शुंगीया तह्ययादा वर्दा वार्हेवा हुं। हार्चा क्षेत्रक्ता हुं। अतुम्रासुः व्यद्गायदा रदावीः वें क्रुवाः . जू. ह्रेब.यू.रेट. वि.मुब.लट. ब.यू. मिटी ₂ब्स.पट्ट. मैट. बूट. ब्येट. विश्व.जू. सेब.रट. बूट.मै. रट. त्रको:रेअ: ल्र्न-त्रं न्न-व्रं न्ने: गोन्थन: नेन-वी: तन्न-अ: वान्ठ्य:ब्रे: व्रंबाववा: वर्जे:ब्रे: व्रंबा ⁸ ध्रें: शक्ष्रया. यहाजा व्यापा त्रांता स्थापा स्यापा स्थापा स्यापा स्थापा स्थापा

Man Disobeys God

3 1 Now serpent was the most crafty of all the animals the Lord God had made. The serpent said to the woman, "Did God really say to you that you should not eat fruit from any tree of the garden?" ² The woman answered the serpent, "We may eat fruit from the trees in the garden. ³ But God has said, 'You must not eat fruit from the tree in the middle of the garden, for if you eat it or touch it with your hand, you will die." ⁴ The serpent said to the woman, "You will certainly not die. 5 For God knows that if you eat that fruit, you will receive knowledge and will come to know good and evil like God." ⁶ Then the woman saw that the fruit of the tree was good to eat, beautiful to look at and desirable for gaining knowledge. She took some of the fruit and ate it. She also gave some to her husband, who was with her, and he ate it too. ⁷ Then the two of them received knowledge, and they realized they were naked. So they sewed together fig leaves and made clothes for themselves. 8 In the cool of the evening, the man and his wife

पट्ट. ट्ट. विप्ट. श्रु.चेट. ल.मु. ट्यूब.शक्र्वा.वी. श्रे.शटेब.लय. ब्र्यूब.ही. र्नेश.ट्य. घेट.व्हेप्. ही. व. इ.र्च. इर् इर् इर् इर् व.र्च. त.स. र्याय. ४४ वर्षाय. था. पर्ट.स. र्य. है. स्क्र. व. स्ट्र. व. स्ट्र. $(40, 10^{-3})^2 + (40, 10^{-$ यन हैं। मामेषा यन में? केंबा ग्रीबा वा बी केंबा मेंति। वीट प्रविषा यदी वार्चा वी?" यन हैं। दर्मेवः सर्क्रवा वीषा प्रमातः द्वैः वादरः र्वे द्वरः 12 वि. मीषा "स्ट. वीषा ट. व्यः वादरः सवदः वर्द्धः स्वाषाः रीया ग्रीया टार्जा भ्रीय हो टया इंदि क्षये.. जता है। जिया १३ पट्टा जया ला.मी. ट्र्यूय अकूवा ग्रीया र्चित्रा, पट्टी.सू. सूक्टी.ग्रीया, विद्यात्वर्य, वालूवा, पट्टी, वा.र्जेया, वाकुवा, पट्टी., जना.र्जे, वार्येट्या.सू. र्ट. चेश.ग्रीय. सुरि.मीय. ट.जू. अर्ग.सूर. तर्थट.ही. टय. चेट.पर्चय. पट्ट. च.चू. क्षयं., जत. खुबा ¹⁴ या से नर्गेत सर्वे ना मेका सेंतु र्या "केंद्र ग्रीका नार्येना हत वर्दे पुंका प्रये मेत्र ग्रीका सें। हैंचाया. टेट. मु.टेवाया. यात्राया.क्य. घषाया.कट.ग्री. यट.जाया. क्र्ट.जू. वाकुवा.गी. ट्यूट्या. जूवा. मूं. क्षेत्री टे.जब. स.र्जं. कूट. ४८.वी. विशेत.तूब. रेटे.कुं. पर्के. ट्वेंब.तू. शु.क्ट. कूटे.कुं. कुं. यांचेया' बादी' बाद पर्वाबा 15 तबा केंद्र' दहा सुमा यांक्रियांगी' पराव', केंद्र'गीका कुर्द्रा ८८. भ्रेपु. भ्रेट.त्रुपु. तर.थ. स.झे. क्.झे. प्यूव्य. तर्ज़.चेट. क्षुत्री पूट.व्यूब. क्ट्.ग्री. शर्वो. तरुवा. चिं. क्षेत्र। तार. कूरं.ग्रीया प्रट.वी. येट.हुट. झेट.जू. श्रीवा.चट. क्षेत्र., यु. विशेटवी 16 ता.मृ. र्नोद्र'अर्क्रवा'योषा स्त्रा' प्रदे!र्सा "प्या' कॅर्नाग्री' श्री त्रुवा' प्रदे! येवा प्रदा पर्ख्या'स्रा अद्रा कॅर्न मुषा येता ज्ञान क्रिंटाक्षेत ख्रांने क्री. व्हान क्षेत्र उटा क्रेंटामुंत वहेंटाची वहेंटाची वहेंचा क्षेत्र हो.

heard the sound of the Lord God walking in the garden. They fled from the Lord God and hid among the trees of the garden. 9 But the Lord God called to the man and asked him. "Where are you?" ¹⁰He answered, "When I heard the sound of your walking, I was afraid and hid, because I was naked." 11 God asked. "Who told you that you were naked? Did you eat the fruit which was not allowed to be eaten?" ¹²He said, "The woman whom you gave me as a companion gave it to me, and I ate." 13 Then the Lord God said to the woman, "What is this that you have done?" The woman said, "The serpent deceived me, and I ate the fruit." ¹⁴ The Lord God said to the serpent, "Because you have done this evil deed, you alone are cursed among all livestock and wild animals. From now on, you have to crawl on your belly and eat all your life the dust of the ground." 15 I will put enmity between you and the woman, and between your offspring and her offspring. He will break your head, and you will strike his heel." ¹⁶ The Lord God said to the woman, "I will greatly increase your pain in childbearing. You will be in great pain when you give birth.

र्कें। कवाबार्चें। ζ रः द्विंगीबा केंद्रार्कें। ζ र्पराकः र्जुबा केंद्ररां' बें। वाशुर्द्या 17 ध्यरः ζ र्मोत्रासकेंवा। वीबा ब्रा पदी.ज्. "क्टी.ग्रीबा पटा.वी. क्र.ची.ग्री. वि.ज्. थेब.ही. टबा च. ब्रा.क्र्वा. जटा.बावब. पर्रायान्य केंद्र गुर्वा वार्या स्रा पर्दे र्युवा केंद्र गुर्वा मुक्र गुर्वा वार्या वि पर्दे ह्रेट व्या र्स्वामा क्षेत्रा पर्ने क्षेत्र पर्ने क्षेत्र $_{18}$ य.बुट.जय. क्र्ट.ज्. क्र्य. टट. तीरथ. भ्रे. प्रट.। य.बुट.जय. भ्रे.टप्र. क्र्र्स.ब्र्. क्र्ट. यायया पर्रायासुः र्स्नायिः र्स्तायाः र्स्तायाः र्स्तायाः पर्रात्याः मून्याः प्राप्ताः स्वायाः स्वायाः स्वायाः ત્યાયા વર્સે બૅન્ડ્સૅન્ડન ર્સેન્ડ કોવું નુકાર્તે તેંગાનુક ક્રોનું તેં ગાયુક્યા 20 ક્ષાનુમાં છે. रप्ते. ब्र्.सिर्.मी. थुर.स्. थे.स. क्र.स. वार.ही. यथवा वाय.स्थ्रा प्राच्या प्राच्या प्राच्या व्राच्या व्राच्या $\hat{\mathbf{w}}$ $\hat{\mathbf{$ सीयः मूबानाता तम् त्रं त्रं वाषटाकृः विटार्श्वः वाल्वावा मुख्यायः मुख्यः सी राष्ट्रा वाल्वा वाल्या वाल्या वाल्या सर्केषा वीषा "सूरके", भे पदी प्रस्ताद्व भेषा हूं। दारुषा प्रदुतु पर्सेष रहेरा दा ति वीषा हूंपा रटा इब पर्य, भेटा में पर्यकारी बार्स्वा है। या कुर्क्वी पटी शब बु. पि. पटी याही शबर. बेद्रप्तिः ब्रेक्टं ब्रेंचः व्रद्रः" वेः वृष्युद्रवा 23 व्रद्विः क्रुवः चुवा वात्राः प्रॉवः व्रवेदाः वीवाः वायवा नर्ज्ञान्तं मुक्तान्त्रते क्षे विद्रालें बिदाम्पर्पमा मुन्यान्त्र देवाले क्षानेवामी स्काराया ही वेंगा पर्ने ब प्रेंग प्रवास के प्राप्त विकास के प्रमा के प्रिक्त के प्रमा के प्रम के प्रमा के प्रम के प्र बर्ना, जूबी, रेट. र्बं तपु, सुट. पट्टी, क्र. प्रश्ची, प्रथा, तथीवी, पूर्व, ट्वं त्या, र्वं व्याप्त

However, your desire will be for your husband, and he will rule over you." ¹⁷ And the Lord God said to the man, "You listened to your wife and ate fruit that I had forbidden vou to eat. Therefore a curse has fallen on the ground. By toiling hard in farming all your life you will have to eat from it." ¹⁸ Thorns and weeds will grow for you from the ground. You will have to eat plants that grow from the ground. ¹⁹ Because you were made out of dust, you will have to sweat and toil for the produce of the land until you return to dust. You were made from the dust, and to dust you will return." ²⁰ Adam named his wife Eve, *a because she was the mother of all humans. ²¹ The Lord God made clothes out of animal skins for Adam and Eve to wear. 22 Then the Lord God said, "Look, the man has come to know good and evil and become like us. Now he must not eat fruit from the tree of life. Otherwise, by eating it he will receive endless life." ²³ Therefore the Lord God drove the man he had made from the ground out of the garden of Eden to farm the land. ²⁴ After he

^{* 3.20} The Hebrew word for Eve, Hawwa, resembles the word "life."

^{* 3.20} इ.स. जयःश्वयं ट्रंब-ट्या. एट्ट. "वासूब-सं.. कु क्षेत्र

चष्ट. मुंद्रीयोबाजू. मो.सेच. क्षता. याववा.मूं. वावट.सू. स्निटी चष्ट. सूर्वोबाज्य. मो.सेच. क्षता. याववा.मूं. वावट.सू. स्निटी drove the man out, God placed on the east side of the garden guardians called Cherubim and a flaming sword which turned to four directions to block the way to the tree of life.

^{* 3.24} में उत्त यात्रमवत वदे. वार्चवामां ल्राट्समवत विटावश्वरामी. ह्यां ठव. वार्चवा क्षेत्र

गायिव प्राप्त का में या

ੂ ਅ.ਟੇਕ. ਟੇਟ. ਰਿੱਟ੍ਰ. ਕ੍ਰ.ਬੰਟੀ. ਦੇ.ਸੀ. ਯੋਗ.ਖਭ੍ਰੋਯ. ਬ੍ਰੈਕ.ਡ੍ਰੇ. ਕ੍ਰ. ਬੰ.ਝੁਕ. ਝਗੋਕ.ਡ੍ਰੇ. ਬੰ. यांचेया भ्रे सुगीया व्यापा, "धार्सा मूर्ग्यादार्याची द्वीत क्षात्राची प्राप्ता मार्चिया विष्या विषया 'क्षेत्र|'' सु'मीषा सु' दिदेते' सेट'र्के' माप्येत्र' यदा चनम्बाब ² दि'यमा द'रुट' सु'र्के' सु' हुट र्च. थे.वैज. जय.श्रावय. श्री.व्. श्रेटी थे.वैज. पट्. जीवा.ह्. भिवश्राधावय. टट. प्रा.लुब. पट्. खुट. र्यातूचा. च्रियाश्रावय. चैंट.ट्र. झेटी 3 पट्टालया. थ्रेश. योङ्चा. यात्रुय. योथा. वृंटा.वी. पर्यवा.यी.लय. याःसे न्रॉव अर्क्रवाःयः अर्केन्दाः विद्याः स्वादं श्वन। ⁴न्नः नेवः ग्रीयः वर्षः न्नः से अं यन् राप्तु. जीवा र्श्वपु. कु.जी. जावाबा सूबा. पट्टी. ट्यूचि. अक्क्ना.जू. अक्क्ना.तू. स्वा.तू. टी. प्रक्रूटी. अक्क्न अकूवो. घिवाबा. अथ.रचीका.तू.रट. बो.लुब. जुटा चिंबा.की. वार्ट्ट. थवा.घो. चिंट.तू. सिटी e ला.सु. दर्ग्नेद्र'अर्क्रेवा'वीषा गा'धेद'र्से "कॅद्र' वाद्र'र्द्धुषा व्रिंष'ट्टी' वार्द्रिट' दवा'गु' दर्ह्वद'र्दे? ⁷वाय'ड्डीद्र' कूरं ग्रीया ब्रॅरं. तं वचरं त् व्याता कु. ये. तथा कूरं जूर वाय व्याविया विया भागाय कु. जुयं द्रिरं वाल.हार. क्र्र.ग्रीक. ब्रिंर.त्. यचट.त्. षथ.दीक.ष्र. ह्रवा.म्. पट. थ्री.शप. षर्ष. प्रतिक.त्. क्.श्रीवाका मैचबाडी, कूट हें, क्षेत्री पट्टबा कूट, डीट जू. ट्वट. व्हेंबानट, पट्टेंट त्. वेंबानेट, कूट ग्रीबा

Story of Cain And Abel

¹ Adam and Eve had bodily union, and she conceived and gave birth to a son. She said, "Through God's blessing, I have gotten a son." She named the son Cain. ² Then again she gave birth to her younger son, Abel. Abel became a shepherd, and Cain a farmer. ³ Then one day, Cain brought to the Lord God an offering of his farm produce. 4 When Abel brought an offering to God—the best fat portions from the firstborn lambs of his flock— God was pleased with his offering. ⁵ But when God was not pleased with Cain's offering, his face grew dark with rage. ⁶ The Lord said to Cain, "Why did your face grow dark with rage? 7 If you do what is right, will I not accept you? But if you do not do what is right, sin is waiting at your door to grab you. Although it desires to control you, you must rule over it." 8 Then Cain said to Abel, "Let's

^{* 4.1} कवारा है। यह हे। सुवा है।

तर्राक्षं रटावी र्यटाक्षं प्रविवा र्याषाः" वा विष्ट्रा ⁸ वर्रात्वा गाः धेव ग्रीवा रटावी श्वर र्षाः ५ द्वेवार्षाः "८ ठवाः बिट दः त्र्युः वोः" बेः वयः द्वेः बेटः बटार्षाः गाःधिवः ग्रीवः स्वितः स्व इन्द्रेय कॅं ह्र हें प्राप्त कें भूत कें कि केंद्र ग्री: श्रुव लॅंग ५ न्वेया पाव लॅन पॅन पॅ?" यन श्वेग नगाय है। पावन पॅन्ट प्रनेत यव लॅंग ख़िका "टा . જી. ત્રેયા \vdash . \vdash તર્જી ત્યાં તર્જી તાર્જી ત "कॅट्रग्रीया यट्रेया ग्रव, चुंबाच्रं? कॅट्रग्री, भ्रव,ज्रंति, विवा,ग्रीया बालवा टर्जा, च्याटाबुद, लूटी वाय दिया या में क्रिं में में प्राप्त वाय हिंद में प्राप्त वाय है कि प्राप्त व 12 ક્ર્ર-ग्रीका कार्यका प्रचिकासुः क्रॅचः घर्चका चुंका उत्तः व्ह्यकासुः क्षेः $\hat{\mathbb{A}}$] क्रॅर-क्रेः व्रिका क्षेर्रः व्रह्मः म्बिटः बटःर्यः तिब्रुबःम्बेः मूटः द्वावाः" वः विष्युट्व। ¹³ तदः अवः गः धिवः वीवः धः सं द्वावः अर्क्रवार्थाः "८' कर्र्यः पर्वे प्रत्वा विचवा विः व्यवा विः विवास विवास की रहा वीवा राज्या राज्या रहा रहा विवास वी. भ्रु'अनुब, नट. बाबिटावबा वर्षेब, वर्षण्यूरेटा टाबे. व्रिबाबेटा वर्षा म्रीटाव, विवा चते' श्चनः गाःगीषाध्यनः नःर्से' तर्धन्यन्यन्ते' चषनः र्तनः" षे' सन्। 15 क्षेत्र-उनः धाःभेः न्र्गेत्रः अकूवी.वीमा , , जूर पर्टमा समी वाना. होट. वायय. बीमा कूट. जूर ट्या ट्याट में जूरी. वायय. पर्ट. र्कें। कर-र्दें। लब्र- चर्च :बर- र्क्वा- र्क्ट-" के। वाबुर्टका क्रें-वर्द-र्च्चा वा-पीव-क्रें। के। वाबुद-र्चीका यान्यर राष्ट्र, र्ट्य जू. ट्र्यूय अक्र्या वीया वि.जू. शक्य स्वाया वाळ्वा भिन्यरा त्रा वायर त्र्य स्री

go to the field." In the field, Cain hit his brother and killed him. ⁹ After that, the Lord asked Cain, "Where is your brother Abel?" Cain answered, "I don't know. Am I my brother's keeper?" ¹⁰ Then the Lord said, "What have you done? Your brother's blood is calling to me from the ground. ¹¹ Therefore a curse has fallen on you, and from now on you are not allowed to farm the land, because the blood of your brother whom you killed has been absorbed by the ground. ¹² Even if you try to work the ground, it will not produce its crops for you. You must be a homeless wanderer on the earth." 13 Then Cain said to the Lord, "I cannot bear such a punishment. ¹⁴ Look, today you are driving me away from your presence and the land. When I wander homeless on the earth, anyone who meets me will kill me." 15 But the Lord said, "Not so. If anyone kills you, the killer will be punished sevenfold." Therefore God put a sign on Cain so that other people would not kill him. ¹⁶ Then

Cain went away from the presence of God and settled in a place called Nod,* east of Eden.

^{* 4.16} र्बून् ताना आवन में निम्ता वर्न "विष्ठ अपोर्व धावा"

^{* 4.16} Nod means "land of wandering."

क्'उन्'यया वर'वनयाग्री' ग्राञ्चेगया

े पासे नर्गेव सर्केवा वीष वह्म ग्लेट वी के रहें, जेवा हूँ ८ ८वा लूट दं, ८८ ५८ वहीं विषय र्रा. घष्रयान्नट. सामेट.र. एय.त्. पानुवा.पी. सूट.त्. पानुवाया.ही. ह्यूट.वीया था.सू. यम्.वर्ष. मेव ग्रीया दर्ग्यन दंग भे भे वे बेबवा भे भे वे पहिन्य, र भी निन्न निन्न स्वाप्त प्राप्त प्र प्राप्त प्राप्त प्राप्त प्र प्राप्त प्र प्राप्त प्र प्राप् वायका श्रावपु. यी. युं. ब्रे. ब्रम्भ. ब्रम्. ह्य. वर्स्स. वर्स. वर्स्स. वर्स. वर्स. वर्स. वर्स. वर्मिट. र्रा श्रे.र्र. क्षेत्री पर्ट.रीय. ट्य. पर्ट.री. घष्रय.क्ट. पर्ह्य.श्रीट. यट.जय. ग्रट्य. यर्.रीट. 'क्षेत्र।'' ⁸ क्षेत्र-उत्तः यासे नर्गेत्र-व्रक्रवा वीवा त्रें कार्या श्ववावा नवीवार्यः सुन। ⁹ दिने त्रें कार्याः ज्ञाक्षिया क्षेत्र। ब्रे.क्ष. पट्ट. क्ष. युवाय. टिट.सी. वोक्वी. क्षेत्र.स्. क्ष.क्ट. क्ष्.पट्ट. रियाय. ल्रेट. यावयः युःर्व्यः यटालया वि. चार्रुवाःगाः भूयःयटाः क्षयःच्. स्रिटी वि. ट्र्यूयः याष्ट्रवाः याथयाः स्रि श्रम् त्र्या प्राचित्र स्ति स्त्र र्सेत्र' ८८' तहेट'त्रिवा मेश वर्ष प्रत्यं, वाचिवयात् स्रित्। 12 वर्ष प्रह्मा प्रत्यास्विया ट्य.त.भीया वीटा लूट.सू.ट्ट. थ्रा.प्रवायाभीया ब्रैंट.ट्य. श्र्या लूट.सू. ट्र्म्य.अक्र्वा.वीया याचेवाबान्ते ¹³ विंद्राचीबा कें खार्या वाबुद्रवा, "बेरियाबाग्रीबा व्रंबादि वार्षवाद्रवा वार्षेवाद्रवा कें खार्या पार्वेट भूवे पाव पाव पाव पाव प्राप्त हिंदा लेटी पट हिंदा क्षे के, टका क्षे रेवाक हुं पह का मिट अवका

Preparing Rescue From the Flood

⁵ The Lord saw that people on earth were very wicked and all their thoughts were only evil all the time. ⁶ He regretted that he had made human beings. With grief in His heart, He said, 7 "I am now very sorry that I made human beings, land animals, insects and worms, and birds of the sky. Therefore I will destroy them all from the earth." 8 But the Lord was pleased with Noah. ⁹ This is the story of Noah. Noah was a righteous man, and among the people of his time, only he was without blame. He walked in fellowship with God. ¹⁰ Noah had three sons. Their names were Shem, Ham and Japhet. ¹¹ At that time, God saw that all people were filled with corruption and violence. 12 God also saw that evil had filled the whole earth and that the behavior of mankind was evil. ¹³ So He said to Noah, "Because of the evil deeds of mankind, disaster has spread everywhere. Therefore, behold, I have decided to totally destroy mankind

ह्य वि'वो' बेन्दा पर्वे ११८ वर्षा पर्छन् र्जुषा पॅन्। ¹⁴ क्रॅन् रन्पी न्व र्वे व्या व्यापिक प्रमानिक विकास विका होट.वी. वी. ब्रिंग.सी. बाड्या. यज्ञ्चा. यज्ञ्च. ही. टीट. बट. बाड़ेब.वा. ब्रैंग.बवा.वीब. ब्रैंग्र.की ¹⁵ यज्ञ् म्नूम्या वर्ते, मृति र्रम्पळ्म् वर्ते, ब्रीन्य प्रमु, यस् श्रिम्रह्र, मेराळ्म, ब्रीप्य हु, स्वाविया ८८. अस्.क्ट. थ्र.५४. पर्वे.वर्षिया लूट.स्. वाकुवा. यम्.क्षी 10 लाट. वी.क्र. क्रीट.वि. वीट. वयाय. हैं, चीट. टेट. क्रियो.ग्रुपु, चर.जू. थु.५४. ब्रिटे.गो. हूँट.ची. चर्षवी चीपु, बेट.ची. च्रुवीय. . क्षेप. पूर्वा. तर. वार्येका. तर्ज्ञ. वींप्र. वींप्र. वींप्र. वींका. वींच्या. त्र्ज्ञी 17 क्षेप्र. पह्या. वींप्र. व ब्र्या.यी. रर्थियो. लूर्-श्रोतये. युश्रया.क्ये. घश्या.क्र्यं. थुर्ट्य. यूच्.यूच्. रूपं. रूपं. क्ये.यू ब्रूंश.सं. चेकुवो. यथटा:चेट. क्षुयी पह्ंश.मुँट.व. लूट.श्रोवय. घ्रथा.कट. श्रुट्टा. पब्र्य.चेट. $\frac{1}{8}$ $\frac{1}$ र्यट. रट. क्र्ट.ग्री. ये. वर्षिश. रट. पट्ट.ब्रंपु. श्रयपत्र.ब्रं. ब्रंपु. यट.ज्. पर्हेल. यर्थवे.क्री ¹⁹ ਘट र्सेपा'कवाषा'ग्री; रेवाषा घठाषा'उट् वट'व्यषा र्से सें सें का वाडिवा 5'वार्सेवसा प्रवागोंति' ર્નેંત્ર'લાં ર્કેન્' અલુઅ'સુ' ગ્રુ'ત્ર' દ્વીવા'ક્રી 20 કું' કું'સુન્'વો' ત્રેવાત્રા' શ્રુઆ'રુન્', તુન્'ત્ર્ગ્રેં'ગો' ત્રેવાત્રા' घष्रया.कट. टेट. ब्रूंबोया.कवोया. एटी.गी. स्वोया. घष्रया.कट. येट.जया. क. स्र.स्. थे.वोस्यया. प्रविषा ग्रीते ' र्नेव 'र्वे' कॅर् ' रूर 'र्वेट 'श्रेर ' क्षेत्र। ²¹ यह 'र्वेते 'र्नेव 'र्वे' न्या थ्र' क्षेत्र। रहा न्। इते : ट्रंब :ब्रंग्यादा: ब्रंब :ब्रंब :ब्रंब :ब्रंब :ब्रंब :ब्रंब :ब्रंब :ब्रंब :ब्रंब :ब्रंब :व्रंब :व्या र्च. बट.क्षर. ब्र्.ल.गुर्थ. श्रैटा.च्. श्रेटी

along with the earth. ¹⁴ Build for yourself a big wooden boat with rooms in it, and cover it inside and out with tar. ¹⁵ Make the structure of the boat 130 meters long, ²² meters wide, and ¹³ meters high. ¹⁶ And make a roof for the boat, leaving half a meter of empty space between the roof and the wall. Make three decks inside the boat—a bottom, middle, and upper deck—and make a door in the side. ¹⁷ Behold, I will send a great flood to destroy all living beings with the breath of life on the earth. All that is on earth will be destroyed. ¹⁸ But I will make a covenant with you. Enter the boat—you and your wife, and your three sons and their wives. ¹⁹ And bring one pair of every kind of living thing—male and female—into the boat to keep them alive with you. ²⁰ Two of every kind of bird, every kind of big land animal and every kind of insect and worm will come to you to be kept alive. ²¹ Also gather and bring different kinds of food for the animals and also for yourselves." 22 Noah did just as God had commanded him.

कु:उन् ब्रॅबायते ब्रॅन

 7_{1} તમે તમે તમે મુખ્ય મામ મુખ્ય મુખ્ य. पर्ह्याक्री वाय.स्थि. या.यु. या.स्याय. पर्ट.य. क्रूट. वाळवा.या. पर्ट. याट्या.या. याया. ભુષ્ટ. ત્રું. \mathbb{E} . મુંત્ર. જ્રાંત્ર. જૂર્યો \mathbb{E}_{3} ચૂંતોય. થયતા. ઘથતા. થયતા. રે. ટી. શું. છે. છે. કૃપ. કૃપ. કૃપાય. ઘથતા. ब्दामी, स्वायामिट, यावाबित, ब्रैट.ज्. वास्यातपु, ट्रंब.ज्. ट्रम्ब.अक्र्वा.वी, अक्र्ट.ट्र. प्र्य दादी' ब्रॅबा-क्रमाबा गर्डट संदी' रेवाबा श्रमान्डट लाबा वें' सें' क' चत्र, ट्रॉब अर्केवा वी' सर्केट र्रान्स्, थ्राप्ट्यात्र, ब्र्यो.क्योबाजी, थावोब्टान्ट्र्यु, स्वोबार्थ्य,जना व्र. ब्र्रा. क. वोक्ट्या. टेटा च्री. ट्री. ब्रिट.ब्रिंट, स्वाया.ब्रं.लाबा. ब्र्. ब्र्. ब्र. व्यये व्रिवा.ब्र्) क्री. व्या. व्ययं. व्ययं. व्ययं. व्ययं. व्ययं. शक्य. यधु.पर्थ. चट.ड्रॅ. करत. टट. क्.२ट. ड्रॅश.से. गठुवा. भेरवा. पर्थवा.धर. क्षुयी ट्य. थपु. क्रेंट.जू. पर्झ. लूट.तपु. थ्रथ्य.ठ्य. घश्य.ठ्ट. थ्रंट्य. पर्झ.धेट. क्ष्रेय., यु. पर्धिट्यी $_2$ ल. उट. मेचयातपु. सेचया बू.का. जू. टियातमे. जट. तूट.तू. सेटी उक्.उट.जय. घर.टपु. ट्रेय. ज्. ब्र्.क्ष. रट. विप्. ब्र्.वेर. पट्र.जा. विप्. वे. विविश. रट. व्र्ट. ब्र्.वेर. ब्र्.वेर. वे. वेप. र्जः तर्ह्या ^{8.9} ८ मूर्यः अष्ट्रवा. वायः वायरः त्रायः यरः यरः अथयः श्वयः व्हेतः यरः लायः स्वायः गर्डट्यः ८८. थ.वाब्र्ट्र्ट्र्रः, ये. ये.वे.वे. ४८.४व्. ८८. ब्र्वा.कवायः पर्धःगी. र्रवायः घष्रयः

The Great Flood

Then the Lord said to Noah, "Go into the boat, you and the people of your household, because I have seen that you alone are righteous before me in this generation." 2-3 In order to keep all kinds of animals and birds alive on the earth, bring in seven pairs of all clean animals that are worthy to be offered to God, male and female, and one pair of unclean animal that are not worthy to be offered to God, male and female, and seven pairs of birds, male and female. ⁴ Seven days from now, I will make it rain and flood greatly for forty days and nights. I will destroy all the animals I have made on the earth. 5 Noah did as the Lord commanded him. ⁶ When the rain and flood came, Noah was 600 years old. ⁷ Noah, his wife and his three sons with their wives went into the boat to escape the flood. 8-9 Just as God had commanded, pairs of clean and unclean animals, birds, big land animals, and insects and worms of all kinds went in pairs into the boat with Noah. ¹⁰ Then after seven days a great flood came. ¹¹ On the day

· क्रे.प्रन. ब्रुंश.से. ब्रेंट्व. पह्या.धीट. क्रेंट.जू. घैट.तू. ब्रेंटी ₁₁ ब्र्.ल. र्वेंट.जू. रेंबे.तक्रे. जट. चतिः वृतिः ब्राचिः वालेषाः दृतिः क्रबाः चर्छः चर्द्रवाणुः लेखाः वर्द्रावः क्रुाव्यक्षः क्र्रियास्तिः वार्तेनः वीः कुं सेवा' वसर्यान्डर' दर्वेद'र्रे'र्रर' वाद्रस'स्विते कुते' क्वेंस'र्ङ्'य्यर' ध्री ¹² दर्र'याय' देद'सर्वर' . यथुं.पर्श्व. चट.ह्रे. करत. धेवाबा.ठ्य. भैतबा.त्. ह्यती 13 करत. भैतबा.धर. पर्जू. तर्थ्वा.ग्रुपु. ' क्रेंब' के क्रांक' के लिया क्रेंबिट प्राप्त क्रिंब क्रांचिया क्रिंब क्रांचिया क्रिंब क्रांचिया क्रिंब क्रांचिया क्रिंब क्रांचिया क्रिंब क्रिंव क्रि र्डु' अनुअसु' युदि' ब्रह्मर्से सॅह्म ¹⁴विंह्मर्डु' अनुअसु' ने न्याया वेअवान्ठत्र', र्स्ने ध्वाया, र्स्रेया कवाया तमुः, यार्थाः हुन्द्रेन त्र्याः यावतः योगयाञ्चः, ह्यः ह्यः ह्यः ह्यः ह्यः वर्षिवाःर्गः र्यन्यावनः बोअबान्डनः घर्यबान्डन्गीः बॅंग्बॅरिः नेवाबान्ह्रं युदिः नन्तिः बॅन्। ¹⁵ बॅ्वावीः नृत्ववानाः बॅन्ः र्षाट्। ¹⁶ पट्टे र्ड्, घत्रबा रूटे. ट्र्मूय अक्ट्वा वी. चग्नेप त्वव्य वीय. यटा. ब्र्टा प्राटा क्रीय त्वर क.दर्ट. ब्रूज.सी. भैठक.तपु. भृष.वीक. की. तर ही. वीट्रेट.स्ट.भी. वीट.ही. वी. पट्ट. या.वीष्टांतक. [u, b], [b] = [u, b], [u, b]ह्रेट लें. ह्रेट लें ह्रिट्स ह्रिट्स ह्रिट लेंच महिट हेट लेंच महिट हेट लेंच हुए हें हिन हरें हिन स्थाप क्रिक ही महिला है। જાવતું. પૂર્વાત્સ્, તૂર્યાત્ર્ય, \pm . જરૂં. રાષ્ટ્રા રાષ્ટ્રા ક્ષ્મ્યા. હવે. વ્યવાત્સ્, વ્યાત્ર્ય, સંત્રાત્સ્ तर्दे, रुप्ति, क्षेक्रालया वि. पर्क्र.जि.क्ष्ट्र. अघ्.रिवोया श्रेवया.त्. स्रेटी 51 लटा यावाषु.य. लूटे. यावत र् र्र त्यूं। घराया कर्, दी दी ही हिर्र, भ्राष्ट्रियाया, री र्रायाया योग्या क्याया विद्या

when Noah was 600 years, two months and seventeen days old, the springs in the depths of the seas and the doors in the skies were opened. ¹² Then it rained heavily for forty days and nights. ¹³ On the day when it began to rain, Noah, his wife and his son Shem, Ham and Japhet with their wives went into the boat. ¹⁴ With them into the boat came wild and domestic animals, insects and worms, birds and all winged animals according to their kinds. ¹⁵ All kinds of animals that have the breath of life came to Noah in pairs—male and female—and went inside the boat. ¹⁶ After they all had gone inside the boat according to God's command, the Lord closed the door of the boat. ¹⁷ Then because there was a great flood for forty days, the waters increased and became deep, so that the boat was lifted up above the earth. ¹⁸ As the water increased and became higher and higher, the boat floated upon the water. ¹⁹ The waters became very deep and massive, and all the high mountains under the skies were covered in water. ²⁰ The water rose about seven meters above mountain peaks. ²¹ So all the beasts, birds, domestic and wild animals, insects and

તારા તુમા તથી. તેન્ય કાર્યક્રે કર્યક્રે, ધ્રે. ત્રમ્કે, ફ્રેન, ત્ર્મેન, સેની કર્યા તથી. તેન્ય કર્યા ત્રાપ્ત કર્યા સેને કર્યા કર્યા

worms, and human beings died in the waters. ²² Every breathing thing on dry land died. ²³ The Lord destroyed all that has life on dry ground—humans, wild animals, birds, etc. But Noah and those who were with him in the boat stayed alive. ²⁴ And the flood-waters remained for 150 days.

कु'उन्' कन्'रादे' र्भूर

¹ क्षेत्र उट. ट्रम्ये अक्वा मीषा ट.उट. ब्र्.का. टट. व्रि. व्यवेश सी. चीपु. बट.ज्. ल्र्ट. ष्रावदः युष्रया.स्रदः स्थ्रया.स्ट. जूर विवाया.ययाता. याचेया.ता वाचटः हो. क्रिटः क्रीटः जूटः वास्त्रवा. त्रीयः वाह्नेट.वीः के.श्रवाः ट्टः वाष्ट्रश्नावादः के.श्लूशः चर्शिवःह्रीः क्रयः भैतवाः सटः वाष्ट्रश्नावाः ग्री ज्ञिर् $_3$ केंब्र, तम्, रह, कंत्रकेंद्र, तम, बर,च, कं, पट्ट, धंट,तबुब्र, श्रूट,च्, ज्ञिर् $_4$ ज्ञान्त्र, <u> पर्य र्रापु . क्र्या पर्थ . पर्य . क्रीं . वेंं . पर्य . बा. पर्य . बा. पर्य . बा. प्राप्य . बी. यं . क्रींट</u> कुरा. दुप. कु.भी.थें. अर्घटा. क्वांबा.त्. स्रेटी $_{0}$ धुत्रा. यधु.यर्थयु. मैंटा.जबा. बू.बा. ची.ब. तर्ज्ञ. लूटा. रायः श्चे.र्चारः ह्ये.हुं। व्राव्यायाः वाञ्चाः स्टाह्ने। यहरार्चः राटः छः यहः याव्यायाः वार्ट्ने। . खूबा जावा. पट्टी. स.झे. थ्री.झे. स्ट्रा. क्रूट.तू. ब्रिटी ₈ पट्टी.जाबा. थ्री.ख.ग्रीबा. ^{क्}रे.खें. प्रिश्वा. लूटा.योथा. त्रे' ५'र्मे'प्रते' र्द्रेन'र्स्य' र्युप'र्स्य' मुर्ख्या' पहट'र्चे' श्वर्मा ⁹टे'३८' स'मबि' वस्रस'रूट'र्से' ट् उटायटा हु। येंदारादी मुन्नाचुना कॅटाना नेदारा चुरार्ना वर्षा मुनाना वर्षा मुनाना के खामीबा वावार्मी, वमेटबार्ह्य, वींवार्यवार्षा, वर्षाःह्री, बींबा वाववा। 10 ध्रेश, वर्षे में मेंवालबा वि. 'ગોષ' ભેંવા 'શ્વે' \mathbf{x} ' ધુંવ' તૃષ' ભેંદે' વર્ષ્ટ 'વર્ષ' શ્વે \mathbf{x} ધું' માર્ક માર્ષ ભેંવા' ભેંદ' વહે ' स्रम् अकु में व अंतिय विद्या विद्या

The End of the Flood

¹ But God again remembered Noah and all the animals that were with him in the boat, and caused a wind to blow over the waters, so the waters began to recede. ² The springs in the depths of the great seas and the floodgates of the sky were also closed, and it stopped raining. ³ For 150 days the waters decreased. 4 On the seventeenth day of the seventh month, the boat came to rest in the mountains of a place called Ararat. 5 As the waters kept on coming down, on the first day of the tenth month mountain peaks become visible. 6 After forty days Noah opened the window that had been built into the boat, ⁷ and sent out a raven. The raven kept on flying to and fro until the water had dried up. ⁸ Then Noah sent out a dove to see whether the waters had dried up. 9 But because water still covered all the ground, the dove did not find a resting place. When the dove returned to the boat, Noah stretched out his hand, caught the dove and put it inside the boat. ¹⁰ After seven days, he sent out the dove again. ¹¹ When the dove came back in the

े हुं' र्वे'ख' हु' तर्दे' द्यत्यप्विद र्वेट र्वेट व्यूट प्रेंट विषयी हु' विद्यापा हु' विद्यापा हु' विद्यापा हु . हुं. हुवाबा हुं। बेवा हुं। र र्ड्या त्रवा परिवार परिवार परिवार परिवार हुर वेवा हुं। हुवा विकार हुं। हुवा हुं क्षा न्यान्या न्यान्या विवा यान्यते विते ह्या स्वाप्ता हेवा स्वाप्ता हेवा स्वाप्ता स्वाप्ता हेवा स्वाप्ता स्वाप वाषु तथा व्रथा लूट रू. मिटी ब्रू. क्षामुषा वीषु, वीट. क्ष्या है। या पट्टी भैषा ही. प स्व्यायाष्ट्र यॅट्रं अर्वेटर्ने श्वन् 14 ह्वार्ने गविषार्विते केषा वि.श स्पर्व गुण विषा ह्वार्मे षा यही वि'ले' শ্লেঝ' તર્લે ત્ર'ર્વે' જ્ઞુદ્યા 15 ५२' लख' - दर्गे त' ठार्के वा' योषा' तें 'ख' त्यें' वाह्यु ह्या, 16 ''-' र्कें -', कॅ८-४८ कॅ.सि८-१ क्र्रि.मी. से. विषया ८८. व्रि.स्थ्रि. क्र्रिस्ट्री बी.च्या. पहुंच.क्री 17 लाट. म् ज्वार्द्धः अनुअरस्ः र्येन् आवतः तृन् तर्वेः, र्जुः र्जुः हुनः तृनः र्श्वेवा कवावाः तसः सअवारुनः स् लब. तट.वि. विवा.क्षी पट.व्हें. र.भेट. टट. इंब.त्. प्रजेंट.हें. ग्रेब.त्. पद्मातायबेंब. बावाबें. વાદ' વર્સ્ટુવા 118 ક્ષેં'સ'યત્ર' ત્રેં'ક્ષ', વિતે' ક્ષેં'સુદ્દ', વિતે' સું' વાશુશ્ર' દ્રદ' વિદ'સ્તિ' ક્ષેં'સુદ્દ'ર્સ્ટુ যু'থেষা' ঘদ'বি' বের্ন্নর বি' ম'র্ক্রন্' 19 মুদ'বের্নু' প্রধ্যান্তন্', র্ন্ত্র্বা' ক্রবারা বের্নু', র্ন্তু' র্ন্তু', युत्राया.कथ. हाथा.कट.ताट. रट.रट. यू.यूपु. रुवाया थट.क्षेत्र. वी.जाया राटावा एड्सी 20 α ર્રે'ભાષા ર્લે'ભા બાસો નુર્મેત્ર અર્જેવાર્લે અર્જેન્ છું! વર્જિવા નર્સે છું! નુન્ વર્શે ન્રન્ કું! કું! किट.वी. मुवाबा. वाब्स्प्ता. घष्रबा.कट.जबा. वि.चेबा. पंचवी. पूस्.ही. वबस्.ही. षक्रूर.वि. हीस्.वि. होवा है। अर्केट र्रा सुन्। 21 या से ट्रॉन्स अर्केवा वीवा अर्केट र्राटे ट्रे विमा हुमा है। रटा वी ह्यावा में प्राप्ता, ''शे हुए प्राप्ता विते' बेशवारी प्राप्ता क्षेत्र में प्राप्ता क्षेत्र में प्राप्ता क्षेत्र में प्राप्ता यान्ने बेदी बेबबार्य ह्वार्य क्षेत्र हुट ह्या बेदी मुद्र हुया वार्य वेदी क्षेत्र वार्य विष्ट विष्ट हिर्म

evening, it brought in its beak a fresh leaf from an olive tree. Seeing it, Noah knew that the water had receded. ¹² Then he waited for seven days and again sent out the dove. It did not return to him. ¹³ On the first day of the tenth month of Noah's six hundred and first year, the waters had dried up from the land. Noah removed the roof of the boat and saw that the ground was becoming dry. ¹⁴ By the twenty-seventh day of the second month, the ground was completely dry. 15 Then God said to Noah, ¹⁶ "Now go out of the boat, you and your wife, and your sons and their wives. ¹⁷ And bring out of the boat all the big land animals, birds and insects and worms. Let them breed, increase in number and fill the earth." ¹⁸ Then Noah, his wife, his three sons and their wives came out of the boat, ¹⁹ and all the animals, big land animals, insects and worms, and birds also came out of the boat, one kind after another. ²⁰ Then Noah built an altar to the Lord and, bringing some of all kinds of the clean animals and birds, he sacrificed them as burnt offerings on the altar. ²¹ When the Lord smelled the sweet aroma, he thought in his mind, "I know that man's

જી. તમેના તે. ક્રિ. સ્થા ત્રું તે. તમેના તે. તમેના ત્રું તે. તમેના ત્રું તમાના ત્રું ત્રું તમાના ત્રું તમાન ત્રું તમાન ત્રું તમાન ત્રું ત્રું તમાન ત્રું તમાન ત્રું ત્રું ત્રું તમાન ત્રું તમાન ત્રું ત્રું તે ત્રું તમાન ત્રું ત્રું ત્રું તમાન ત્રું તે ત્રું ત્રું તમાન ત્રું તે ત્રું તે ત્રું ત્રું તે ત્રું ત્રું તે ત્રું તે ત્રું ત્રું તે ત્રું તે ત્રું ત્રું તે ત્રું તે ત્રું તે ત્રું ત્રું તે ત્રું તે ત્રું ત્રું તે ત્રું તે ત્રું ત

thoughts are evil from his childhood. But from now on, although man's thoughts are evil, I will not again curse the earth because of man. I will not destroy all living things, as I did now. ²² Until the world ends, sowing of seed and gathering of harvest, cold and heat, summer and winter, will never cease."

नुर्गेव अर्केया यो वयकना

ા ભદ. દેમ્પુંચ ત્રાષ્ટ્રવા વુષા. ચૂં.જા. દેદ. વિધુ. વી.ચું.ખૂ. ટ્રીય ક્વેય ક્વેયના. વોષ્યદાર્જી. ,,વી.ક્વો. रेवाषाकुरः ८८ः क्षत्रः क्षुः क्षुः के'द्रवाषाः त्रयेवाःचित्रः त्रह्यः ब्लीटः वाटः की ² वोस्रवाः करः के'कुटः, र्जु, बुं,बेट., बूबो,कबोबा, पंची, टेट. थेपु, सुबा, संबाब, संबाब, संबाब, संबाब, संबाब, संवाब, संबाब, संवाब, संव र्द्धं क्षं. वी.कपु. रेटार. पूर्वी.क्षं. टाष्ट्रवी. क्ष्र्यी. $\frac{1}{2}$ क्र्यं.ज्ञा. राष्ट्रा. वी.क्ष्रा. क्ष्रं.क्ष्र्र. ट्रीय. क्ष्रं.क्ष्रं. $\sigma \vec{\epsilon} \vec{a}$. \vec{c} . \vec{a} पट्टे.ब्. घशवा.कट. बी.कवा.जू. इ.अपु. ट्रंब.जू. हुब. लूटी कुथ.उट. विवी. लूट.रापु. चे. थय. च। पात्र र्ज्जियः से 'ते' र्ज्जिपा प्रिया यी। त्र दार्जा र्जिदार्चें। क्षेत्र । ⁵ यात्य ख्रीदाः से। पाठिया यीया से। पावत्र । ल्. तथरे. थे. टथ. वि.ज्. करे.त्. व्रियं. वेर्यं करे. क्षेत्री रेरे. वर्ष्यं भीया क्ष. तथरे.वे. वर्ष. ज्या चलट. ट्रमूबा ⁶ श्र. पट्ट. ट्रमूब. अक्र्या. युवा. रट. यू. ट्रा. पट्रे. पच्च. लूट. पच्च. लूट. पुचे. श्रेष्ट. श्रेष्ट. यू. . ज्या नकर आवर से. पर, या वावर क्रीया नकर र व्यावा ⁷वी रूप, यी वावया मुखारा, से निवाय क्री निवाय हो हो हो हो है . ત્રુવાયા મુ L . L . હ્વ L હ્યું, ત્રાખૂ. ત્રુવા ત્યા ત્રુવા ત્યા ત્રુવા ત્રુવા ત્રુવા ત્રુવા ત્રુવા ત્રુવા ત્રુવા ત્રુવા ત્રુવા ર્વે 'હ્ય' પ્રદ' (વૅદ'चे)' સુ-ર્જુ 'ત્વૅ' $^{9\cdot 10}$ "સુ-क्रे", પ્રચ' હૅદ્ર' પ્રદ' હૅદ્ર' ગ્રે)' સુ-ક્રુદ્ર' પ્રદ' હૅદ્ર' અવૃત્ર ह्यः स्वितः ब्रह्मा वर्षेत्रः व्यक्तः व्यक्तः व्यक्ताः व्यक्ताः वर्षात्रः वर्षाः वर्षाः वर्षाः वर्षाः वर्षाः व र्यायः योग्ययःठवःर्सुः, तह्वःभ्रीटःवः र्पेट्-याववः योग्ययःठवः घग्ययःठटः यानुवासः । पःकट्ः તર્કે મેં. ક્ષેત્રા 11 5 'બળ' વાસે. જે 25. સ્ત્રાતી મોળા બુજબ સ્ત્રાત્ર સ્ત્ર સ્ત્રાત્ર સ્ત્રાત્ર સ્ત્રાત્ર સ્ત્રાત્ર સ્ત્ર સ્ત્રાત્ર સ્ત્ર સ્ત્ર સ્ત્ર સ્ત્ર સ્ત્રાત્ર સ્ત્રાત્ર સ્ત્રાત્ર સ્ત્ર સ્ર

God's Covenant

¹ And God blessed Noah and his sons, saying, "Be fruitful and multiply. Fill the earth. ² All big and small animals, birds, insects and worms, and all the fish will fear you. I have placed them in your power. ³ As I earlier gave you green plants for food, I have now given you for food all the living creatures that move on the ground. ⁴ But do not eat meat that still has blood in it. For life is in the blood. ⁵ If a person kills another one, I will punish him. If an animal kills a man, the animal, too, must be killed. ⁶ Because human beings were made in God's image, the one who kills a man has to be killed by another man. ⁷ May you have many children. Be fruitful and multiply on the earth." 8 And God said to Noah and his sons, 9-10 "Behold, I will make a covenant with you and your descendants, and with all the living creatures that came out of the boat with you—birds, livestock and wild animals—all the living beings on the earth. ¹¹ From now on, a great flood will not destroy all living creatures. Neither will the

રુવે. સમયા જેને. દ. જાવેશાની, ત્રાર્ટ્સ, ભૂપે. તાપૂપ, વિ.સ્પેર્ટ્સ, પ્રિયો, પ્રવિશ્વ, શુવે., શુને વોશેપથી સુશાને સુશાને સુશ્વા, શુને તાર્યું ભૂપે. તાર્યું ભૂપે. તાર્યું સુશાને સુશાને સુશ્વા, શુને તાર્યું સુશ્વા, શુને તાર્યું સુશ્વા, શુને સુશ્વા, સુશ્વા, શુને સુશ્વા, સુશ્વા,

earth be destroyed by a flood. This is my covenant with you." 12 Again God said, "This is the sign of the covenant made with you and all the animals with you, and with all future generations. ¹³ The sign of the covenant between the earth and me is the rainbow that pierces the clouds of the sky. ¹⁴ When I cover the sky with clouds and the rainbow is seen in the clouds, ¹⁵ I will remember the covenant I made with you and all living beings—I will not destroy all life by a flood. ¹⁶ I will look at the rainbow in the sky and remember the eternal covenant between God and all living beings on earth." ¹⁷ God said to Noah, "This is the sign of the covenant I have made with humankind and animals."

याचेलाग्री विमा मर्ने प्रमा

11 विद्या के वस्त्र कर क्षेर भूत स्वावा विद्या दर वाह्र वाविया विद्या विद्या विद्या विद्या विद्या विद्या विद्या ्राष्ट्र वराष्ट्रियायायाः स्टाम्निययः भीत्राख्याः वर्षाययः प्रायायः प्रायायः स्वायाः स्वयाः स्वयः स्य क्रांपः पविषाःकवाषाः क्रॅन्'र्सः स्निन्। ³ यानः (व्रन्ःर्स्, व्यक्रवाःवीः व्यक्रवाःव्सः "नः नःरुवाः ब्राद्मः वर्षः रा श्रुवा श्रुे बारवा वर्जे श्रुे बादा र्वेवा प्रवेषा के बादा के बादा के बादा है। बादा के बादा के बादा के बादा क्टा, था, या, या, या, या, ह्या, ह्या, ह्या, क्टा, था, या, क्ष्या, या, या, या, या, या, व्या, व् गोषा यापा, "८ छते। बीटायानुबा प्रविया पूर्वीषाप्रती। र्नेबार्या प्रता प्रता प्रहिंबा बीटा प्राप्ता व. विभा भव्रा. योथा. योथा. वीया. योथा. याद्या. याद्य. याद्या. याद्या. याद्या. याद्या. याद्या. याद्या. याद्या. याद्या. योषाः अदिः तुःर्सुःगोषाः वर्ज्ञः ऑन् पदिः (व्रिंबाः न्नः (व्रिंबाः अर्ज्ञः नुवाषाः व्यानिषाः वास्ता अरः (व्रेतः व्रे ं वाशुन्ता, "विन्रहुं" भ्रम्"रेवाषा वाङ्वा प्रनः भ्रान्तेवाषा वाङ्वा छोत्र प्रति क्रेत्र ग्रीषा वाङ्वा ट्र्यु. वालूवा. प्रब्. टर्स्वा.मू. सटी ट.जब. त.ड्रे. व्र्ट.र्स्.ग्रुब. वाष. पर्ट्ट.ट्र्.र्स्. सटा थ.र्स्वाय. र्रा. वाय.ताट. भूटी 2 पूर्ट. ब्र्.मी. सट.स्वाय. पट्ट. स.झे. ब्र्.झे. व्र्. अव्यवाय.तपु. ट्र्य.ज्र्. ट.क्वा. थर. ययथ.क्रै. और.र्याया. पर्ट.ज्. र्यावा.वा।, ८ ला.म्. र्याय अक्वा.वाया. व्रूट.व्.ज्. य.क. पट्ट.जय. पह्या.ब्रीट. लूटय.व्ह्वाय.ज्. वार्ट्र.त्ट. व्रूट.व्हं.ग्रीय. व्रूव. वर्ष्ट्र. वर्षेट. वर्षेट.

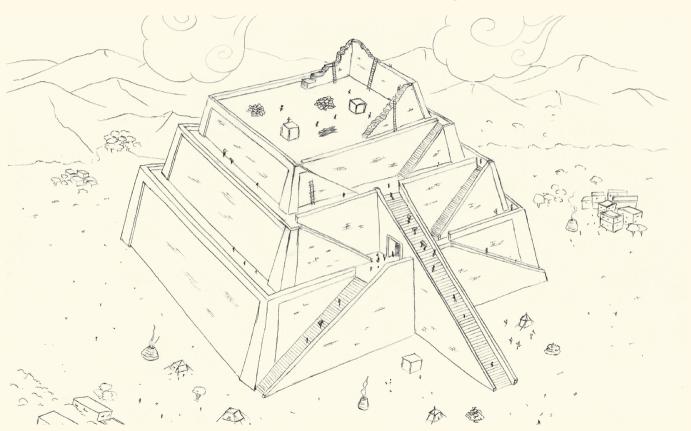
Tower of Babel

And all people had the same language and a common speech. ² When they went to the east, they arrived to a plain in a land called Shinear and settled there. ³ And they said to each other, "We must make bricks from clay and burn them." So they used bricks instead of stone and tar instead of cement. ⁴They said, "Let us build for ourselves a city and in it a building so high it reaches heaven. That way we will make a name for ourselves and we will not have to be scattered all over the earth." 5 Then the Lord came down to look at the city and the high building that men had made. ⁶ He said, "Because they have the same language and are one people, they began a work like this. From now on, nothing they desire to do will be impossible for them. Now let us go down and confuse their language, so that they will not understand each other." 8 The Lord God scattered them from that place all over the earth, and they stopped

^{* 11.3} WT'A5W

ज्. वार्ष्ट्र. वार्थट.त्. ज्ञटी म. ट्र्मूब.अष्ट्रवी.वाुब्य. शु.र्श्व.मी. श्रेट.सुवाब. ट्रियी.ड्रे. श्रु.स्वाब.ख्.ज्. पट्श.मीट. ज्रूट्य.हूवाब. त्र. ज्ञटी ुपट्र.ची्बा. ज्ञूबा. व्रूच. यट्न. श्रुट.ज्. ट्रानुज. ज्या.ड्रे. च्रेचाबा वार्ब.ची्बा. य्र.चे. ख्राव. त्र. building the city. ⁹ That is why the city was called Babel, because there the Lord confused people's languages and scattered mankind all over the earth.

^{* 11.9} च चेता वाचा आवतः हेंत्र ह्या वही अर्थे. वेंग्रान्ट से क्षेत्रा

यासे न्मॅ्व सर्केषाचीया अनारसार्थे नियापते क्रेंग

12 म्यासे प्रॉब्स अर्केषायीय अपन्य वार्षे "प्र केंप् रप्या प्रायुवा, बेदायां वेद क्व ८८. तपु. विश. ज्ञट्याकृ. टया. कूट.ज्. कूंच.तपु. तीवा.ज्. जूट.कु। ⁵टया. कूट. क्वा.जया. मैवा. [वर] ब्रिंगसी, पंग्रीय, यर्थियो,चरी, क्षायी त्या, क्र्येनंत्रा, ग्रीय,ग्रीया, श्रेयया,श्री, क्र्येनंत्रा, श्राय ब्रूंश.से. पर्केंय. चर्थ्या.धंस. क्षुष्री क्र्स.लंस. थु. वाष्य.क्री. स्य.ज्. वुष. ख्रेंय.ख्र. पर्कें. ज्रूंस. 3 છા. પ્રાંત્રાબા, જૂટ ત્યાં, ટીવ 'ચંતવા, ટીવ ત્યાં, ટવા, પ્રાંત્રા, ટીવ 'ગ્રીબા, ચંતવા, પર , ભૂવી તાટા, છા. પ્રાં मेला क्रेंट्राव्या प्रस्ता पर्या प्राप्ता पर्या (वुर्व्या प्रस्त्रा प्रम्या मृत्रा क्षेत्र) याटा क्रेंट्राया प्रमुद् हैं। पर्ह्य मुट्ट में, यु. देवाया घ्रयान्ट्र, चैव ऱ्यया ह्यान्ट्र, क्षेत्र,, यु. पर्यट्या $_{72}$ क्षय. रथा. र्योट.जू. तर्थ.तर्थ. ट्य.ज. जट्य.अंच्या. ता.मु. र्यूच.अक्वा.व्यंय. व्याप. वायट.ट्र. क्षर अपन्यमणीया विते बॅन्ड्रिं याराधी, विते श्रव खेती हा बूँदा द्रा बूँवा द्राया ब्राया व्यवित, वाल्वा,पो.र्थ, व्रिवा,क्री, २८.वी, क्री.ब्र्. वश्वा,क्टी, प्रचवा,क्री, थे.टेच, व्रिश,जबा, पह्र्य. . इ. ग.वेब. जटा.शवब. लेज.ब्रैंबब.जू. ब्रूट.। ग.वेब. लेज.जू. श्रैटब.क्षेटब. _e व्रूट.र्थ. लेज. एट्ट. जया पर्मिट्र हैं। प्रचीतपुर सिट्र वे, ग्रोभावा, श्र्र, जटा, श्रावय, लेज, चीर, ह्रियासी, लूट्र था

God Calls Abram

¹The Lord said to Abram, "Now leave your native country, your relatives and your father's household, and go to the land I will show you. ² I will cause you to become a great nation. I will bless you and make your name great. You will also be a blessing for others. ³ I will bless those who bless you, and I will curse those who curse you. And through you all the peoples of the world will be blessed." 4-5 At the age of seventy-five, Abraham did according to God's command. He took his wife Sarai, his brother's son Lot and the servants he had in the city of Haran along with all his possessions—and left Haran to go to a land called Canaan. When they arrived in Canaan, ⁶ they traveled through the land until they arrived to the great (oak) tree of Moreh in Shechem. (At that time, Canaanites were living in the land.) ⁷ Then the

^{* 12.6} विटः ब्रिंबासुः वदिः गाःवृवःर्चः द्वःगीवः चग्राःविवःर्चः हैःर्चः श्चर्

યોકુવો. વર્સ્નુક્ષ્ઠો. ભાકૃત. ટ્યૂયે.જાષ્ટ્રવો.ત્યું. વ્યૂબા.વ. વયેટન્ડ્રા. ક્રેટ્રી વર્સ્સુક્ષે. ભાકૃત. ટ્યૂયે.જાષ્ટ્રવો.ત્યું. વ્યૂબા.વ. વયેટન્ડ્રા. ક્રેટ્રી જ્રાવ.ભંદ. વિ.યુષ્ય. જાષ્ટ્રન્ટ્રી. ક્રેવાજા.ત્યું. ભૂટે.ત્વું. ત્યૂર્ટે. ક્રુંતાજા. ત્યૂર્ટે. ક્રુંતાજા. ત્યૂર્ટે. ક્રુંતાજા. ત્યૂર્ટે. ક્રુંતાજા. ત્યૂર્ટે. ક્રુંતાજા. ત્યૂર્ટે. જ્રુંતાજા. જાવ. ત્યૂર્ટે. ક્રુંતાજા. જુવ., ત્યૂ. વ્યૂર્ટે. ત્યૂર્ટે. ક્રુંતા, ત્યૂરે. જ્રુંતા, ત્યૂરે. જ્રુંતા, ત્યૂરે. ક્રુંતાજા. જાવ. ત્યૂરે. ક્રુંતાજા. ત્યૂરે. ક્રુંતા, ત્યૂરે. જ્રુંતા, ત્યૂરે. ક્રુંતા, ત્યૂરે. ક્રુંતા, ત્યૂરે. ક્રુંતા, ક્રુંતા, ત્યૂરે. ક્રુંતા, ક્રુંતા, ત્યૂરે. ક્રુંતા, ક્રુંતા, ત્યૂરે. ક્રુંતા, ક્રુંતા, ક્રુંતા, ક્રુંતા, ત્યૂરે. ક્રુંતા, ક્રુંતા, ક્રુંતા, ક્રુંતા, ત્યૂરે. ક્રુંતા, ક્

Lord appeared to Abram and said, "I will give this land to your descendants." Abram built an altar in that place to the Lord, who had appeared to him. ⁸ Then Abram went on to the hills east of the city of Bethel and pitched his tent in a place east of Bethel and west of Ai. There, too, he built an altar and prayed to the Lord.

13

प्राच मन्द्र भूम।

ર્મૂય. ત્રાપ્ટ્રનાં, પ્રાપ્ટ્રનાં, મહ્ના, વાક્રુવા, વાક્રુવા, સામા સ્માન સ્મૂય. જ્વાના તાર્કા, સુંધા, લ્વાના તાર્કા, સુંધા, લ્વાના તાર્કા, સુંધા, લ્વાના તાર્કા, સુંધા, લ્વાના તાર્કા, સુંધા, લેવા, સુંધા, સુંધ

13

God Gives the Land of Canaan to Abram

¹⁴ After Lot had separated from Abram, the Lord said to Abram, "Look to the north and south, east and west, from the place where you stand. ¹⁵ I will give all the land you see to you and your descendants. They are yours permanently. ¹⁶ No one will be able to count the number of your descendants. For I will cause your descendants to become as numerous as the dust of the earth. ¹⁷ Now rise and walk through all the land, because all these places I will give to you." ¹⁸ Then Abram moved his camp to a place called Hebron and, pitching his tent near the great (oak) trees of Mamre, lived there. There he built another altar to the Lord.

पर'व' विशक्त' प्र'यं। पर'व' विशक्त' प्र'यं।

15 विद्तिः कुनःबं पासे प्रांत्र अर्केनावीया अनःस्थावं अर्वेटाञ्चटान् ग्राह्मान्यः, "જાવામ્ત્રા", અત્રાવદ્વાં છે| \subset ર્જેન્ છી' ચૂંદ ર્સ્નુન કુંષા આવત ' લુવ' જોત્ર 'વેં' સે ર્જન 'ર્સ' કું ष्रकूचा. ल.मु.लवाबा ट.जू. ये.वाबुबा. वाबुवा.लट. ष्रुटे.तपु. भुष्ट.वीबा. ४८.वी. वी.टवाय. पट्टे. ८ में प्रवासी विका ८ के लेवा वी अपने अपने अपने अपने विका प्रदेश व्यापत्र मञ्ज्याःमः क्षेत्र। 3 रहःमीयः हार्मित्रः सामाविषः व्यापत्रहः पतिः मुत्रः मुत्रः प्रीव्यः वर्षः । भ्रे, त्रांट.राष्ट्र, वात्र्वा.यो.स्. यटालाया वाक्रवा.वाया मेंचा.स्. टप्ट, त्रावाया वार्यात्र वाक्रवा. ह्यूटः वॅटा।" ⁴ टे.बट. ल.मु. ट्र्यूय. अक्वा.वीया ट.प्रट. क्षटा.स्था.व्य. "क्षे.मु. क्षे.मु.स. कटा.श्वय क्षे. पट्टे. क्र्टे.मी. त.वार्षया. पहूर्य भावया. क्ष.पत्र्यम् क्र्टे. ४८.मी. ची. वार्क्या. त.वार्ष्या. पहूर्य. व्यापन तर्ह्मन मिन क्षेत्र " तो पास्टित में ह्या ५ दि । ५ दि । वर्षा पासे प्राप्त । वर्षा प्राप्त । वर्षा राट.वि. विवा, व्रिय.क्रा. सविष्याः शविष्यः भू क्षेत्र कूरं.ग्री. थे.क्रेरं.लट. क्षेत्रं.वा. परंथे. जुबाऱ्यं. वैटाचेर. क्षेत्रं... वु. विबेरवी _ए क्षटा.रवा.ग्रीवा ला. म्रे' न्रॉन्न अर्रेन प्रें न्र्रपं र्चुम प्रेंत मुन्न ग्रीम न्रॉन्न अर्रेन ग्रीम स्रायं समापार न्या ग्रीते थे. पश्चिता.ज्. झे.च्. पायट.च्. स्टी

The First Covenant Between God and Abram

15 Afterwards the Lord spoke to Abram in a vision, "Do not be afraid, Abram. I am your shield of protection, and I will reward you greatly." ² But Abram said, "O Lord God, since I don't have any children, your reward will not help me. No one other than Eliezer from Damascus will inherit my wealth. ³ Because you have not given me children, one of the servants born in my household will later be my heir." ⁴ But the Lord again said to Abram, "Eliezer will not become your heir. Your own son will be your heir." 5 Then the Lord took him outside and said, "Look at the sky. Count the stars, if you can. Your descendants will be as many as the stars." 6 Because Abram believed the Lord, the Lord considered him a righteous person.

पास प्रॉव सक्या प्र प्रवास्या प्र व व्याक्ष्य प्रवेश स्व

17 क्रियान्स्यः न्युन्स्यः न्युग्यन्नः वीन्युगः यन्याः स्वयः यासः न्यीत्रः सक्वाः सितः बर्य न्यू. ट्र्याशी. श्रेय क्र. स्ट.ये. धीय.रेटर. ट्र्यूय.ब्र्ष्या. क्षयी ट्यु. बर्य जू. पंची.क्रै. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}$ चर्च्या.चट. क्षेत्र... यु. विश्वट्या ३ क्षटा.स्था.वीया. सिवा.पक्ता.सू.टट. ट्रम्ये.अक्ट्या.वीया. ४ स्थे. कें, त्या केंद्र वें से रेग्या मेयायते या वर्षे १५८ क्षेत्र वर्दे दे त्र दूर केंद्र यात्र सुर चूंबा. लूट-रापु. |a.92|, क्षुत्र $|_2$ ट.जबा. स.जै. कूट-जू. क्षटा-रथा. श्र.जव्री कूट-ग्री. श्रट. क्षटा-र कूर.ग्री. सी.मैर.र्थ, जुटा, ग्रेबा.तू. पर्तुजा, चर्थवी.क्षी. पट्टी.र्थ्य,जबा. मेजावटा, टेटा, मेजा.तू. ग्रेबा. र्रा तर्झेब १९८७ क्षेत्र। ⁷यारा राषा वान्नव वान्नवानु । वाक्या तर्दा क्रेंपा प्राप्त क्रिया क्षेत्र। $z(y, \theta, \theta, z) = z(y, \theta, z)$. મું. ત્ર્મું ત્ર ત્રાહ્યાં, શૈત્ર, ત્રેવા $_8$ ત્યા. શ્રૃત. શ્રે. મેં. ત્યાં ત્રેતા ક્ર્યું ત્યાં સ્ત્રા ત્ર્ गाव्यतः सीयाः स्टियार्थः पट्टीः क्र्टीः ट्टाः क्र्टीः ग्रीः सिक्चिट्रार्ख्ः वाप्यतानान्त्राः द्वार्याः ब्रिय.ही. ८. क्र्ट.ग्री. वं.केट.व्हेत्र. ट्र्म्य.अक्र्या.लट. बीट.चट. क्षय., यु. वर्षिट्या

The Second Covenant Between God and Abram

17 When Abram was ninety-nine years old, the Lord appeared to him and said, "I am God Almighty. Walk before me and live a blameless life. ² I will make a covenant with you and greatly increase the number of your descendants." ³ Abram fell face down, and God said, 4 "Behold, I will make you the father of many nations. That is the covenant I make with you. ⁵ From now on, you will not be called Abram. You will be called Abraham, because I will make you the father of many nations. ⁶ I will greatly increase the number of your descendants, and many nations and kings will arise from them. ⁷ And I will keep this eternal covenant with you and all your future descendants. I will be your God and the God of all your descendants. ⁸ The whole land of Canaan, where you now live like a foreigner, I will give as an everlasting possession to you and your descendants. I will also be the God of your descendants."

^{* 17.5} The meaning of Abraham is "father of many."

^{* 17.5} अप्राप्त क्या व्यायाय स्त्री क्या वर्ष की मीकारावे सा के की वा

प्रवास्त्र विष्याः विषयः विष्याः विष्य

God Gives Abraham a Son

21 ¹The Lord was gracious to Abraham's wife Sarah, just as He had promised. ² Sarah became pregnant and bore a son in Abraham's old age, at the time God had previously told. ³ Abraham gave the son the name Isaac. ⁴ And according to God's command, Abraham circumcised* him when he was eight days old. ⁵ When Isaac was born, Abraham was 100 years old. ⁶ Sarah said, "God has given me a reason to laugh. All who hear about this will laugh with me."

^{**21.6} The meaning of the name Isaac is "he laughs."

^{* 21.4} **21.6 के खूना वन्ता अवन्न केंद्र में नृद्ध नित्र वर्ते क्षित्र मान्य में क्षित्र केंद्र कें

^{* 21.4} Circumcision done on boys was a sign of keeping God's covenant.

नुम्ब सक्वा वीषा अया स्टिश भूम

 22^{-1} વર્રતે' ક્રમળજન્ગી' ક્રુન'ર્લે' નુર્મેત્ર'મર્જેવા'વીવા હ્યન'ર-નુમ'ર્લે' નુમર્જાર્જેન્ નવેવા रादी मुंब कें ति.क्. "क्षय र राष्ट्र " क्षय कें वाब्र्य मार्च रहा ति.क्षय "हा पर्द विवार क्ष्या कें विवार ² ८ मॅं त्र : कॉर्क्या : योष्या : यो पट्टे. विवाक्षे. ब्र्.ट्र.ता. जटा.श्रावय. तीवा.ब्र्. ब्र्ट.क्र. ट्या. क्र्ट.ब्र्. क्रॅब.टाप्ट. ट्र. वाट्टवा.ब्र्. वि. त्याः अर्क्रन् प्रतिः मूंत्रात्याः वार्षात्र होवाः स्वाक्तः" तो नमायः वात्रनः मृन्। ³ र्षाः प्रनः में स्वाक्तः क्षेत्रा क्षयः राज्याः हुँ ता हूँ तायाः जूटा ही वायूयः होवा वी. छीटा वाष्ट्रवा ही। यही तायाः तूटा दी. वाह्रवा ज्. स. मैंटाया. है. वाल्वा. यो. वाधेया. टंटा. स. ला. मैंवा. विवा. है. ट्यूय. अक्वा. वाया. हूंय. वायट. प्रते बाग्नुबार्थे द्वेत। ⁴ तुमा वाषुमार्थेते तुमाके अपारात्रम्मानुबा बाग्नुबा दि ह्वा देट'लया अर्झेट'र्से' झुट्र। ⁵ वटी'लया अप:र'ठ्याग्रीया गाँजीगां र्खुंसें "गुंखिग चॅटासुं अद्ययः ही. पट्टी. प. क्ट्री. क्ट्री ट. टेट. ही. बा.क. ब्र्यीय. ब्र्टा.क्टी. क्रीया.बर्ष्ट्रेट. हीया.क्ट्री. वी.कप्टी. क्टरा. ज्या. पूर-भर. क्षुष्र... या. यथरी ह्यायूष्ट ख्रियाची. चुर. पर्ट. क्षाःसैवाःस्. परावा. यर्थवाःही. क्षयःस. द्याचीया अप्यत्वा दत्तः चीःश्रृतः वान्नेवा यत्ववाःश्लेः वितः वान्नेया अनुसास्। यद्युः त्याः ⁷ क्षाःश्रृवाः वीषा ष्राचारान्त्रअर्थाः "दाःवावाषा" बो वाचार्यान्दाः वादार्थाः ष्राचारान्त्रअराष्ट्रीषाः "वादाः ष्रीदाः दिवेः

God tests Abraham

¹ After these things, God said to Abraham in order to test him, "Abraham." And he said, "I am here." ² God commanded him, "Now take your only son Isaac and go to the land of Moriah, and sacrifice him as a burnt offering on a hill that I will show you." ³ The next day, Abraham got up early and chopped firewood for the burnt offering. Then he saddled a donkey, took along two servants and his son Isaac, and set out for the place that God had shown him. ⁴ On the third day, he saw that place from far away. ⁵Then Abraham said to the servants, "Stay here with the donkey. The boy and I will go over there and worship. Then we will come back to you." 6 Abraham made Isaac carry the wood for the burnt offering, and he himself carried burning coals and a knife. As they went on together, ⁷ Isaac said to Abraham, "Father." Abraham said, "What is it, my son? I am

ह्यं? ८. ५८, वि.४. जूरे. जूरे ज्या क्षा. अंग्रेचीया. स्था. चेट. थे. अरची. जूरे. उट. ह्येथा. वीः र्देब'र्वे' सुवा'र्गु' वा'व' र्वेद्र?" बे' ट्वै'प्वेदे' सब'र्वे' ⁸ ष्राच'र-'कृब'ग्रीब' "ट्वॉव'अर्केवा' रहा वीषानः ८.२वा.जू. जीवा.वी. वाश्वता. वाष्ट्रटः जूटः,, या. जटा पट्टाजाबा. वूटः, वाधेषा. षाधा. प्राथा. व्य र्षाटा १ ८ मॅाव अळेवा वीवा क्षेंब पॅं वाबट प्टारे वाचववार्या श्रेपवा भ्रपवा वापार प्रवासीवा वि प्रि. भक्ट्र-वि. पश्चित. यज्ञ्. के. उर्दुष्ट, क्रेन्-क्र्र. थ्र.चेन्-क्रियंक्र, स्ट.ची. ची. क्ष.क्रेया.क्र्. यज्ञ्ञ. . જ્ઞેં, મુંદુન, જ્રેદ, ત્યું, તબા η^{10} વદુ, ખતા, ભવાત્ર, ધ્યા મુંત્રા, ધે. તતાર, ત્યું, મુંત્ર, ત્યું, મું लया गार लेबा 11 हे चट था से हमें दर्भे अर्के वा वी र्वे जु विष्वा वी वा हमें दर्भे दर्भे वा वी विट [प्रमायाया "अपारानुमा, अपारानुमा" से र्वेषार्चान्ता विरामीया "अपायाक्षेत्र अपाया हा सही [पार बॅद्र" के लुका 12 कें लुका का प्राप्त का मानु है का किंद्र की अवार्मीका सुर्वे अव पर्दे सुर पर्दे कें वार्वेट्-र्राः वा-रे' अब र्श्विषा ट्-र्ङ्गें कॅट्-ग्रीषा रट-वी सु वाठेवा वाठेवा ग्रीक्रांसट रट-वी ट्वर क्. श.सटब्र.त. ट.ज्. सेज.यपु. भेष.वीब्र. ट. क्र्ट.वीब्र. ट्र्म्य.अक्र्वा.ज्. वीब्र.यंम. वीब्र.यं. तर्रे र मीषा इ में बी" ¹³ तर्रे अष अयार इस चुँबा धार्मे झे से पर्ते सर श्वार्य विवासी र.क्. पट्ट. क्र्या र्येवारिवाया वाकुवावी. यटाज्. पष्टिया क्रूट. ल्र्टिंग अक्रूटा वि.ग्रीया जीवा. ર્સે. પદ્માન્યું, દ્વિવા, પૂર્વ: ક્વેપ, જ્વારા, વ્યારા, વ્યારા, ક્વેપ, ક્વેપ, ક્વેપ, પ્રાપ્ત, ક્વેપ, ક્વેપ, પ્રાપ્ત, વ્યારા, ક્વેપ, ક क्षयः राष्ट्रवाचीवा वागव्या विदेते विदार्था "धान्धे दर्गवावव्याचीवा ब्रूरा वावदा विदा" वाया चनवाबा क्र.पट्र.विंबा ट.र्ज़. चट.र्ज़. थ्र.व्ह.गुबा. सताम. ट्रम्य.बक्र्या.वी. ट्र.सट.ज्र. व्र्ट.वीबा. क्ट्रेंसः गवरः तॅरः" येः या 1 15 यासे प्रॉव सर्वे पागीया दें तः तर्रे गीया विरायस्याया स्रारा

here." Isaac said, "We have firewood and burning coals, but where is the lamb for the burnt offering?" Abraham answered, 8 "God Himself will provide the lamb for us." Then the two of them went on together. 9 When they arrived in the place that God had shown, Abraham built an altar there and arranged the firewood on it. He tied his son Isaac and placed him on the firewood. ¹⁰ Then he took a knife in his hand in order to kill the boy. ¹¹ But the Angel of the Lord called out from heaven, "Abraham! Abraham!" He said, "Yes, I'm here." ¹² The angel said, "Do not lay your hand on the boy. Do not hurt the boy in any way. Because you didn't hold on to even your only son but offered him to me, I now know that you revere God." 13 When Abraham then looked up, he saw a ram caught in the thicket by its horns. He took the ram and sacrificed it as a burnt offering instead of his son. ¹⁴ And Abraham called that place "The Lord Will Provide." That is why to this day people say, "On the mountain of the Lord, He will provide." ¹⁵ The Angel of the Lord called Abraham from heaven again, ¹⁶ "I, the Lord,

myself swear by my own name that because you didn't hold on to your son, ¹⁷ I will surely bless you and make your descendants as numerous as the stars in the sky and sand on the seashore. Your descendants will take possession of the cities of their enemies. ¹⁸ Because you obeyed me, all the peoples of the earth will be blessed through your offspring." ¹⁹ Then Abraham returned to the two servants and went with them back to his dwelling place in Beersheba and lived there.

५७५ महारायधेव प्रसार्थ मेकार्स प्रमार्थ

More Good News

The stories told above have been collected from the Gospel written by Mark. The Gospel of Mark is part of the Holy Scriptures. The Holy Scriptures are God's Word given for all people.

If you want to find out more about the good news, please enter the websites given below.

www.bhutiabible.com www.tbworld.net/sikkimese

